

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI Kaina 30 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, SAUSIS - JANUARY 20, 1987

Nr. 12

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Aušra, Nr. 50

(Tęsinys. Pradžią 48 nr.)

TEISMAS

VLADAS LAPIENIS

(Tęsinys)
Peršasi išvada, kad politinėse bylose baumsnės numatomos iš anksto. Faktai rodo, kad įstatymai parašyti tik liudžiai, o ne teisėtvarkos darbuotojams.

Kaip gali tarybinis advokatas komunistas, o tuo pačiu ir ateistas (neretai ir kovingas ateistas) ginti tikintį žmogų, jeigu marksizmas moko prieš nekęsti. Pagal marksistų ideologiją priešą reikia naikinti, o ne ginti. Tik krikščionių mokslas moko, kad ir priešus reikia mylėti. Mano galvojimas šio teismo eigoje pasitvirtino. O. Pranckūnaitės gynėjas advokatas V. Alperaitis teismo nagrinėjimo metu, užuot gynęs Pranckūnaitę, pradėjo mane kaltinti. Jis pasakė: „Kaip doras tarybinis žmogus, negali nepasipiktinti Vlado Lapienio anti-tarybine veikla...“

Kai teisėjas, nustatydamas tyrimų bei įrodymų tvarką, pasakė, kad į teismą liudytoji yra pakviestas Kazys Žasys, aš prašiau, kad pakviestų liudyti ir Mariją Jančiauskaitę, Joną Ražuką, Povilą Stanelį ir kitus. Tačiau prokuroras Bakučionis siūlė jų nekviesti. Teismas prokuroro paklausė ir mano prašymą atmetė. Taip darydami, jie pažeidė Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 14 str. Nekviestas mano liudytoji, teisėsaugos darbuotojai nenorėjo, kad išryškėtų objektyvi tiesa. Tai rodo, kad liudytojas turi būti valdžios pusėje, jos samdinyš. Iš liudy-

tojo teimas laukia tik vieno — kaltės įrodymų, o ne objektyvios tiesos.

Teisėjas pasiūlė pirmiausia duoti parodymus apie pareiškėjų kaltinimą ir žinomas bylos aplinkybes O. Pranckūnaitė, po jos — Matulioniui ir paskutiniam Lapieniui.

Teismui paaiškinau, kad nesiekiau silpninti Tarybų valdžią šmeižiškais prasimanymais. Pareiškimas rašiau valstybiniais ir partiniais organais, prašydamas grąžinti neteisėtai paimitas 1973.XI.20 religines knygas, rankraščius ir rašomąją mašinėlę, kurią buvau neseniai pirkęs ir dar jos nenaudojęs. Mano veikla buvo nukreipta prieš blogi, pasikantį gyvenimą, o ne prieš Tarybų valdžią... Savo pareiškimų j „LKB Kroniką“ netalpinau, nes šio leidinio leidėjai nepažįstai. Be to, prašiau, kad atstatai liudyti diskriminavę tikinčiuosius, gerbtų žmogaus teises ir pagrindines laisves...
Po to klausinėjo mane teisėjai ir prokuroras. Prokuroras klausinėjo mane: kodėl aš pasirinkęs ne maldos kelią bet kovos kelią? Kodėl aš savo pareiškimuose 1973-1976 m. valstybiniais ir partiniais organais kalbu ne savo vardu, o daugelio tikinčiųjų vardu? Kas mane įgaliojo kalbėti jų vardu? Juk tai esą vyskupų, kunigų bei tikinčiųjų bendruomenių vadovų reikalas. Prokurorui atsakiau:

(Bus daugiau)

Pradedami diplomatiniai ryšiai su Mongolija

Washingtonas. — Amerika yra pasirošiusi pradėti diplomatinis ryšius su Mongolija, kuri yra sovietų sąjungininkė prie Kinijos pasienio. Valstybės departamento pareigūnas Charles Redman sako, kad pradėjo pasitarimus normaliems ryšiams tarp abiejų kraštų užmezgti. Tie pasitarimai vyks New York'e Jungtinių Tautų įstaigoje; liko aptarti tik kelis techniškus dalykus, kurie nėra labai svarbūs.

Amerika jau seniai norėjo, kad Ulan Bator, Mongolijos sostinėje, būtų atidaryta kokia nors misija, nes toje pasaulio dalyje naudinga turėti bent informacinę agentūrą. Sovietų Sąjunga, kuri turi didelę įtaką Mongolijoje, čia laiko daug kariuomenės, ir Kinija dažnai dėlto reiškia protestą. Charles Redman sako, kad sovietai čia turi 53 divizijas, išsidėsčiusias pagal Kinijos pasienį, iš kurių 5 divizijos yra pačioje Mongolijoje.

Sumažina kariuomenę
Praėjusią savaitę Maskva pranešė, kad motorizuota divizija ir keli kiti kariuomenės daliniai atsaukti iš Mongolijos. Bet šis karių atsaukimas neturi nieko bendro su Amerikos ryšių užmezgimu. Kiniečiai visada reikalavo, kad, jei nori pagerinti santykius, tai sovietai turi sumažinti savo karines jėgas prie Kinijos pasienio. Šis kariuomenės sumažinimas laikomas geru sovietų valios gestu.

Pagal dabartinį susitarimą, Amerikos diplomatai Maskvoje ir kinų Bejingo mieste bus taip pat akredituoti ir Mongolijoje ir periodiškai lankysis Ulan Batore. O vėliau Valstybės departamentas įsteigs nuolatinę misiją.

Sostinėje tik 17 misijų

Šiuo metu tik šimtas vyriausybės turi Mongolijoje ryšius ir tik 17 savo misijas: Britanija, Japonija, Indija, Kinija ir sovietų bloko valstybės. Prancūzija turėjo savo misiją, bet uždarė, nes per daug kainavo išlaikyti ir neturėjo reikalingo personalo. Ir Amerika norėjo daug anksčiau atidaryti tokią misiją, bet buvo sunku surasti tinkamą personalą. Vernon Walters ir jo asistentas Herbert Okun jau keliskart tarėsi su Mongolijos atstovu Jungtinėse Tautose Gendengiu Nyamdoo.

Mongolija yra dar viena iš nedaugelio kraštų, su kuria Amerika neturi diplomatinių ryšių. Kiti kraštai yra Albanija, Šiaurės Korėja, Vietnamas, Libija ir Iranas.

Hamburge buvo nušautas Irano pilotas, kuris buvo pabėgęs iš savo krašto. Jis buvo Irano parlamento speakerio Hashemi Rafsanjani lėktuvo pilotas. Liudininkai pasakojo, kad du jauni vyrai trumpai kalbėjo su juo ir tuoj paleido jį šešius šūvius, nuokūrį Ali Mohammadi ir mirė.

Praėjusį sekmadienį Afganistano laisvės kovotojai kalbėjo 70.000 savo rėmėjų, kurie susirinko Pakistano Peshawaro apylinkėje, netoli savo žemės sienų, išklausti savo vadų kalbų. Partizanai pareiškė, kad jie kovos tol, kol paskutinis sovietų kareivis apleis Afganistano žemę.

Sovietų kariai sugrįžo į sostinę

Kabulas. — Sovietų kariuomenės buvo pasitraukusios iš miesto. Bet staiga praėjusį savaitgalį vėl sugrįžo į Kabulą. Vakarų diplomatai spėjo, kad jie sugrįžo priešais Kabulo aerodromą savo šeimoms apsigyventi pastatus, kurie taip pat saugomi tankais. Už miesto stovi kiti išrikuoti tankai ir saugo Salango tunelį.

Sūviai į žurnalistus
Žurnalistai pasitraukė iš miesto surengtų mitingų, apvažiavo kai kurias apylinkes ir pamatė dar daugiau kariuomenės dalinių už sostinės su naujais sunkvežimiais ir kariškais pabūklais. Kariai gyvena barakuose. Statomi laikini vienaaukščiai pastatai. Kelionės metu į tuos žurnalistus buvo paleisti keli šūviai, kai jie išlipė iš mašinos fotografuoti sovietų helikopterius Kabulo aerodrome. Reporteriai buvo kulku nepalieti, tačiau mašina, kuria jie važiuojo, buvo uždegtas.

Sulaužė savo paliaubas
Diplomatai praneša, kad kai kuriose vietose vyriausybė jau pačią paskelbtas paliaubas jau spėjo sulaužyti, apšaudydama artilerijos sviediniais pietvakarių Afganistano, netoli Kanadacharo miesto, kurio apylinkėse jau kurį laiką vyksta kovos. Kiti pranešimai pastebi, kad į rytus, nuo Kabulo, netoli Pakistano sienos buvo užpulta vyriausybės vilkstinė ir gerokai nukentėjo nuo partizanų.

Kita galimybė, kaip sako diplomatai, gali būti ta, kodėl grįžo sovietai į sostinę, kad kai kurios afganų komunistų grupės yra prieš dabartinį komunistų vadą, kurį paskutiniu metu paskyrė Gorbachiovas. Jis, Najib, paskutiniu metu paskelbė tautinį susiklausymą ir kvietė visus afganus sugrįžti prie vieningo darbo atstatyti sugriautą Afganistaną. Kai kurios radikalioms komunistų grupės yra priešingos prieš Najib paskelbtą amnestiją visiems afganų kariams, kurie pasitraukė iš valdžios ir sovietų dalinių ir taip pat prieš amnestiją partizanams.

Sostinė — okupuotas miestas
Kokie kiti motyvai bebūtų, bet sovietų kariuomenė Kabule tuoj pakeitė visą būklę ir miestas tapo kaip kariuomenės stovykla. Užsienio žurnalistai, kurie buvo atvežti į Kabulą, sako, kad sostinė atrodo, kaip okupuotas miestas. Sovietų tankai užėmė

pozicijas prie sovietų ambasados, radijo stoties, prie užsienio reikalų ministerijos pastato ir prie vyriausybės įstaigų. Sovietai yra pasistatę netoli Kabulo aerodromo savo šeimoms apsigyventi pastatus, kurie taip pat saugomi tankais. Už miesto stovi kiti išrikuoti tankai ir saugo Salango tunelį.

Koalicinė vyriausybė?
Valstybės sekretorius George Shultz pasakė, kad Amerika yra pasirošiusi atsakyti į konkretų sovietų planą išvesti sovietų kariuomenę iš Afganistano greitu laiku. Maskva yra pasakiusi, kad jie savo kariuomenę gali išvesti per 3 ar 4 metus. Shultzas reporteriams sakė, kad yra svarbu, kad jie išsinešintų iš Afganistano per daug trumpesni metą.

Pasitarimai tarp Pakistano ir Afganistano turi prasidėti sekančio mėnesio pradžioje. Shultzas dar pasakė, kad turi būti išspręstas koalicinės vyriausybės sudarymo reikalas ir kad būtų leista partizanams ir visiems pabėgėliams sugrįžti į Afganistaną. Sekretoriaus asistentas Michael Armacost šiuo metu yra Pakistane ir tais reikalais veda pasitarimus.

Nikaragvoje keturių valandų kovos vyko per apsirinkimą. Dvi šepdinė grupės šaudė į jį, o jį manydamas, kad šaudė į konvras. Tik po 4 valandų paaiškėjo, kad tai yra tie patys draugai sandinistai.

TRUMPAI IŠ VISUR

Jungtinėse Tautose Amerikos delegacijos vadovas Vernon Walters kreipsis į Kongresą ir prašys, kad išmokėtų sulaikytus mokėjimus šiai pasaulinei organizacijai 110 mil. dol. sumoje.

Chicagoje Lyric Opera sezono metu turi 850 apmokamo personalo. Naujo sezono operų pastatymui pasiryžti 6 mil. dol. aukų. Šio sezono biudžetas buvo 17.6 mil. dol.

Kinijos komunistų partijos biuras už įvykusias studentų demonstracijas kaltina intelektualus, daugiausia universitetų profesorius.

Washingtono naujasis Atstovų rūmų speakeris Jim Wright pasakė, kad prez. Reaganas turi priimti visą atsakomybę už Irano ginklų skandalą. Jis mano, kad administracijos pareigūnai nesilaikė įstatymų.

Montrealyje įvyko gaisras sovietų konsulate. Kai kurie sovietų pareigūnai neklaušė gaisrininkų įsakymų išėiti iš konsulato. Jie naikino slaptus dokumentus.

Amerika per daug pasitikėjo Izraelio pranešimais apie Irano reikalus, pasakė McFarlane, buvęs Saugumo tarybos viršininkas.

Bonoje Die Welt laikraštis praneša, kad Palestinos Išlaisvinimo organizacija yra investavusi 5 bil. dol. ir gauna metinių iš to pajamų 1.25 bil. dol.

Bieliauskienė laisva

Mordavija. — Įvairios spaudos agentūros ir laikraščiai pranešė apie plačiai žinomą lietuvišę sąžinės belaisvės, religinės laisvės ir pagrindinių žmogaus teisių gynėjos Jadvygos Bieljauskienės priešlaikinį išlaisvinimą iš Mordovijos moterų lagerio Nr. 3-4. Agentūros primena, kad Jadvyga Bieljauskienė buvo areštuota 1982 m. ir, kaip įprasta, apkalinta „antisovietine agitacija ir propaganda“. Sovietinis teismas Jadvygą Bieljauskienę nuteisė ketverių metų kalėti griežto režimo lageryje ir trejus metus pasilikti tremtyje. Išbuvusi lageryje ketverių metų, dabar Bieljauskienė buvusi besalyginiai paleista į laisvę, nors nebuvo padavusi jokio malonės prašymo.

Sovietai peržiūri politinių kalinių bylas

Laukiama amnestijos

Maskva. — Sovietų Sąjungos vyriausios kalbėtojas žmoniškųjų teisių reikalais pranešė praėjusį penktadienį, kad vyriausybė pradėjo intensyvią patikrinimą nuteistųjų kalinių už „prieš sovietinę veiklą“. Į šią kategoriją įeina daugelis politinių ir religinių disidentų.

Užsienio reikalų ministerijoje sovietai suorganizavo naują skyrių, kuris rūpintis humanitariniais ir kultūriniais reikalais. To skyriaus viršininkas Yuri B. Kašlevas savo interviu spaudai, pareiškė, kad gali būti kartais suteikta ir generalinė amnestija visiems tokiems kaliniams. „Aš nežinau, ar bus amnestija, ar kiekvieno bylos individualus peržiūrėjimas, bet aš esu tikras, kad bus humaniškas sprendimas“.

Kašlevo komentarai sutinka su Maskvoje plačiai pasklidusiomis žiniomis, kad Gorbachiovas galvoja apie plataus masto kalinių paleidimą po to, kai buvo išleisti žymūs disidentai.

Pripažino Vakarų įtaką

Vakarų diplomatai pasakoja, kad šis Kašlevo pranešimas sutinka su jų privačiais šaltiniais, iš kurių jie paprastai gauna žinias anksčiau. Paskutiniu metu paleidimas kelių žymių žmogaus teisių kovotojų gali būti aiškinaamas, kaip nors tas žmogaus teisės sovietuose dalinai atstatyti. Kašlevas pasakė, jog Vakarų spaudimas turi įtakos sovietų vidinei politikai ir yra nemalonus vyriausybei, nes nuodija santykius su Vakarų kraštais.

Ispėjimas vokiečiams

Oswiecim. — Lenkų ir vokiečių tautų susitaikinimo ženkle, dalyvaujant įvairiomis asmenybėms iš Federacinės Vokietijos ir Lenkijos, buvusioje Auschwitzo, dabar Oswiecim, nacių koncentracijos stovykloje buvo iškilmingai atidarytas tarptautinis jaunimo centras. Atidarymo iškilmes įvyko tą pačią dieną, kai prieš 16 metų buvo pasirašytas susitarimas tarp Federacinės Vokietijos ir Lenkijos santykių normalizavimui. Iškilmių dalyvių tarpe buvo keturių Federacinės Vokietijos parlamente atstovaujama politinių partijų delegatai, taip pat Vakarų Berlyno žydų bendruomenės vadovas Galinski ir Vakarų Vokietijos ministeris jaunimo reikalams. Iš lenkų pusės dalyvavo taip pat ministeris jaunimo reikalams, komunistų partijos ir karo veteranų sąjungos atstovai, buvusiuoju Auschwitzo kalinių komiteto nariai. Federacinės Vokietijos jaunimo ministrė Rita Suessmuth savo žodyje pažymėjo, kad Auschwitzo stovykloje nukankinti milijonai žmonių yra ir visada liks gyvu įspėjimu vokiečių tautai. Tačiau jos vokiečių nukentėjusios visos tautos, pažymėjo ministrė, kad vokiečiai niekada nepamirš praeities įvykių ir jų aukų.

Illinoise valstijoje esanti Walgreen krautuvių centrinė įstaiga praneša, kad šiais metais atidarys dar 100 naujų krautuvių.

Diplomatai mano, kad disidentų paleidimas gali sutapti su sausio 27 d. data, kai bus tarptautinė tų reikalų konferencija. Kašlevas vadovauja sovietų delegacijai toje konferencijoje. Jis nepasakė, kada tos politinės bylos bus peržiūretos ir kiek jų dabar yra studijuojama.

Kiek yra politinių kalinių

Sovietų ir Vakarų nuomonės skiriasi dėl kalinių skaičiaus darbo stovyklose ir kalėjimuose. Kašlevas sako, kad yra apie du šimtai, kurie atlieka bausmes už antisovietinę agitaciją ir propagandą bei nuvertinimą sovietų socialinės sistemos. Tarptautinė Amnestijos organizacija sako, kad tokių politinių kalinių yra daug daugiau negu tūkstantis visoje Sovietų Sąjungoje. Nauji emigrantai pasakoja, kad jų yra apie 10,000.

„Parazitai“

Sovietai duoda savo kaliniams amnestiją jų didžiųjų švenčių progomis, tačiau dar niekada nebuvo amnestuoti politiniai kaliniai. Daugel politinių disidentų niekada nesutinka, kad jie yra kalti, nors ir raginami parašyti malonės prašymą. Vakarų diplomatai sako, kad kai kurie disidentai nėra įskaitomi į politinių kalinių skaičių ir todėl nebus amnestuoti, pvz., nuteistieji už „parazitškumą“. Kadangi jie reikšė protestus politinėje ar religinėje srityje, jie buvo atleisti iš darbų, ir nuteisti už tai, kad nedirba, yra „parazitai“. Tarptautinė Amnestijos organizacija laiko politiniais kaliniais ir tuos, kurie yra uždaryti į psichiatrinės ligoninės ir neapkalinti nusikaltimais. Sovietai dar iki šiol neigia tokių kalinių buvimą. Kašlevas pasakė, kad sovietų vadai asmeniškai peržiūri bylas pasiskirstę į komisijas, kurios veikia aukščiausio sovietų žinioje.

Padidės emigracija

Kašlevas aiškino, kad pagal naują įstatymą, kuris galioja nuo sausio 1 d., drastiškai padidės išvažiavimas už sienų, kurie turi savo šeimų narius Vakaruose. 1986 m. buvo išleista emigruoti beveik 5,000 asmenų, kurie turi šeimų narius užsienyje. Tokiems būsia teikiama pirmenybė. Neturintieji giminių Vakaruose, raginami susilaikyti nuo išvažiavimo, išskyrus žydus, kurie važiuoja į Izraelį. Jis pasakė, kad vizų išdavimo įstaiga yra paprašyta greičiau sutvarkyti reikalingus dokumentus tiems, kurie turi giminių užsienyje.

Emigracija iš Sovietų Sąjungos tradiciškai buvo sulaikoma. Išimtis buvo daromos žydams, vokiečiams ir armėnams.

KALENDORIUS

Sausio 20 d.: Fabijonas, Sebastijonas, Germana, Daugvidas, Vaidė, Darėjus, Jurgūnas.
Sausio 21 d.: Agnietė, Augis, Epifanas, Rungaila, Garsė.

ORAS

Saulė teka 7:13, leidžiasi 4:50.
Temperatūra dieną 22 l, naktį 15 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NERUGI IR SVEIKI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, IL 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

IŠVENGTINO IŠVENGIMAS (2)

Naujuose metuose visi iki vienam prisiekime vengti savo širdies žudikų. **Mediciniškas raginimas**

Tyrimai po tyrimų nustatė, kad apsišėjęs, kraujuje cholesterolio sumažinimas, gyvulinių taukų-riebalų ir dvejopų augalinių (kokoso ir palmių) aliejų vengimas ir nerūkymas atitolina širdies ataką. Iki šiol šis tvirtinimas buvęs tik *daleidimas*, dabar jau yra tyrimais patvirtintu *faktu*. Tai paskelbta šio krašto gydytojų draugijos žurnalo lapkričio 1986 m. laidoje „The Journal of American Medical Association“.

Žinoma, už tokio fakto iškelimą persivalgantieji ir rūkoriai pyksta ir ši skyrių niekina, o cigarečių fabrikantai spaudoje tvirtina, kad dar neįrodytas cigarečių kenkimas širdžiai. Kiaušinių pramonės didieji paverka tūlus patsidavėlius, kurie tvirtina valga po šešis trynius per dieną ir visai sveikas širdis turi. Lengvatikiai patiki tokiais mediciniškais niekais. Tokie nepasinaudoja mediciniškais pasiekimais, taip daug žmogui padedantiais kuo ilgiau užlaikyti sveikomis savas širdis.

Savo pranešimuose anksčiau 1964 m. ir pakartotinai 1979 m. šio krašto vyriausias chirurgas tvirtino, kad rūkymas rišasi su širdies ataka, o persivalgymas griauina širdies sveikatos pamatus. Į tokį pranešimą žmonės atkreipė dėmesį: rūkymas ir persivalgymas sumažėjo ir dėl to emė mažėti širdies atakos po tris procentus kasmet nuo 1968 iki 1977 (duomenys surinkti tik iki 1977).

Mirtys dėl širdies atakos mažėjo dar ir dėl to, kad ligoninėse buvo įrengti specialūs skyriai širdies ataka sergančioms, kad pasigaminta naujų vaistų ir kad išobulėjo širdies operacijos.

Širdies ligų specialistai, įvairios sveikatos organizacijos ir šio krašto vyriausiasis chirurgas (Surgeon General) kartu su Los Angeles White Memorial Medical Center gydytoju Weldon J. Walker tiki, kad širdies atakų sumažėjimas pasiekiamas dėl to, kad pats žmogus savo elgesį pagerino: nepersivalgdamas, nerūkydamas, turimas ligas tvarkydamas ir nepersisėdėdamas. Taip ir prasidėjo širdies atakos epidemijos aptardymas šiame krašte.

Širdies ataka yra galutinė sklerozės stadija

Širdies ataka yra galutinė stadija ilgos sklerozės ligos, kuri dažnai eina be nusiskundimų, kol širdies arterijos esti sklerozės užmaugiamos. Todėl kiekvienas mūsiškis turi jau dabar praktikuoti nuo širdies atakos žinomas priemones. Žinoma, tokią apsaugą geriausiai būtų pradėti nuo mažens, kad neįpratus į nesveikus valgymo ir elgesio įpročius. Net ir vaikų penki procentai turi pakeltą kraujospūdį. Jei jie nesitvarko iš mažens, gauna ankstyvą sklerozę ir per ją širdies ataką.

Kai kurie šeimos nariai gali turėti padidintą kraujo riebumą. Todėl kiekvienas turi tuo reikalu pasitikrinti kraują. Kiekvienas žinokime savo kraujo riebumo normas, tada koks nemokša nesakys, kad „tavo kraujas yra normalus“.

kad cholesterolio jame yra 349 (norma 180), o LDL — 268 mg (proc.) (moteriškai norma 66-185). Tokio negydant, jam mirtį artinsi, dargi gydytoju būdamas. Todėl ginkimės iš visų pusių — tik tada galėsim tikėtis sveiką kailį išnešti.

Apsimoka pildyti gydytojų nurodymus

Pusamžio sulaukę 235 švedai įrodė, kad apsimoka pildyti gydytojų nurodymus, atsiskant nesveikų įpročių, tvarkantis su maistu ir imant reikiamus vaistus. Taip elgdami jie per ketverius metus perpus sumažino širdies atakų skaičių. Kurie nepildė gydytojų nurodymų, 6,9% gavo širdies atakas, o kurie pildė — tik 3,6% susilaukė atakų.

Jei esi jau turėjęs širdies ataką, vis vien nėra vėlu minėti tvarkytis idant antros širdies atakos nesulauktum. Čia neduodama jokio užtikrinimo; mat kiekvienas žmogus yra savitas, nevienodai reaguoją į vaistus, patarimus ir gyvenimo įtampą.

Laikas bėga, naujybės medicinoje atsiranda, tik nėra ko laukti kol viskas paaiškės — tada nepasinaudosi tuomi kas jau dabar yra žinoma. Todėl stenkimės užbėgti širdies atakai už akių. Kasdien gyvenime taip elgdami savo nesveiką širdį pakeisime sveikesne. Tokios kaitos ir linkime vienas kitam šiais metais.

Įsąvada. Dabar medicinoje pradedama kreipti dėmesį į svarbiausią dalyką: į žmogaus nusiteikimą, jo būdo-asmenybės sutvarkymą, tokią tvarką pradedant nuo pat mažens. Be jos nebus žmogui jokios naudos iš dabartinės medicinos pažangos. Medicinine pažanga pasinaudos tik išrinktieji: normalios asmenybės mūsiškiai.

Net šio krašto gydytojų draugijos (American Medical Association) pirmininkas gyd. John Coury ragina visus grįžti prie religijos, ištikimybės šeimose, prie daugiau moralumo, mažiau palaidumo mokymui. Taip jis viešai reikalauja AIDS ligos tvarkyme; bet tas tinka ir širdies apsaugoje apsišėdžiantiems.

Štai pavyzdys, o jų nesuskaitomi skaičiai: žmogus gauna mitybą į veną — ne vien skysčius, bet ir maistą. Tai sunkiausiai atvejami teikiamas maitinimas ligoninėje. O toks pacientas, turėdamas skrandyje žaizdą, su visais instrumentais tokia mityba, būtinai išėjęs į vyrų išvietę rū-

Gail, sesuo Elena Peržinskienė (kr.), Aleksandra Kivėnienė ir Janė Bartkienė nuotaikingai seka kultūrinę programą Alvido pažmonyje Lietuvos sodyboje. Nuotr. M. Nagio

ko. Rūkoriaus žaizda negyja; orą nuodija sau ir kitiems. O kur per rūkymą gaunami kiti kitokie blogumai, įskaitant širdies ataką, pliaučiuose bei stemplėje vėžys, visam kūne, sklerozės aštrėjimas — vien tik keletą blogybių paminėjus. Tokiam jokie, net geriausi tyrimai, gydymas, nei geriausių specialistų priežiūra — niekas nepadės tol, kol jis neateis į save: kol asmenybė taip nesustiprės, kad pajėgtų sveikam protui paklusti.

Tos tiesos nėra vienas mūsiškis neturėtų pamiršti. Persivalgantieji, nejudrieji, nedavalgantieji, žolelėmis (trejos-devynerios) vis dar mėginantieji „gydytis“, rūkoriai, alkoholio mėgėjai, turimų ligų nesitvarkantieji — visi iki nepataisomo savo ligos stovio apsišėdžiantieji... nieko gero negali tikėtis net ir iš geriausio mediciniško gydymo. Štai toks mūsiškis po širdies operacijos banke stovi eilėje ir...rūko. Taip jis save baigia ir saviškiam vargą artina. Visose srityse tokių sau duobę kasantiųjų yra daugybė. Šiais metais ryžkimės bent kiek sumažinti jų skaičių.

Pasiskaityti. „Heart Care“. The American Medical Association.

MAŽMOŽIAI PAGYVENIMUI GYVENIME

Ne visai malonu nakties metu toiletan žengti kas pusvalandį. Rimtas urologas šiuo atveju tartų: „Džiaukis, berneli, kad tavo pūslė tuština“ ir nesutiktų operuoti.

Darbelį dirbant ar mankštinantis, pūslės talpa auga. Dienos metu galima sandėli išlaikyti dvi ar tris valandas, o nakties metu iki penkių valandų. Ilgesni laiką sėdint prie knygos, pūslė erzinasi ir verčia „iš tuščio“ šlapintis kas pusvalandį. Šis nepatogumas jaudesiu ir mankšta lengvai pataisomas.

Šio skyriaus prierašas

Visi vyrai turėkite prie lovos plastikinį ar stiklinį (nuo vasių sunkos pusgalioninis butelis) indą ir per naktį į jį šlapinkitės su popieriu apsišluostydami (paper towel).

Stasė Kazienė (kr.), Agutė Galinauskienė, Stepas Riškus, Jonas Kėrnagis ir Jonas Kavaliauskas klausosi gydytojo pranešimo apie pirmą pagalbą užspringus Alvido pažmonyje Lietuvos sodyboje. Nuotr. M. Nagio

Tada sumažės dažno kelimosi nepatogumas; mat ne visiems taip seksis, kaip šiam mūsų tautiečiui.

Dar žodelis: tik jokiū būdu nemažinkite naudingų skysčių gausaus gėrimo vien dėl to, kad tada prisena nakties metu dažniau šlapintis. Neapleiskite kelio dėl takelio, kaip šis (skaityk žemiau) dvasiškis kad elgiasi. Gausus naudingų skysčių — vandens gėrimas yra būtinas kiekvienam žmogui, jei kitaip elgtis gydytojas nenurodė.

SKUNDAS DĖL DAŽNO ŠLAPINIMOSI

Mielas Daktare, skaitau Jūsų straipsnius „Drauge“ jau daugelį metų ir daug ko pasimokiau. Ypač vertinu Jūsų pasiaukojimą savo tautiečių labui. Tačiau šios dienos (1987.1.6) straipsnyje, man atrodo, prašovėte pro šalį. Jei aš tiek gerčiau ir dar prieš pat einant miegti, man baisiai pritrūktų gulio. Dabar geriu maždaug pusę to ir dar prieš 6 val. vakaro, o vis dėl to turiu keltis šlapintis bent tris kartus.

Prieš prostatos vėžio operaciją buvo kiek geriau, bet irgi žiemos metu keldavau iš kart. Dabar dar norėčiau paklausti apie radiacijos indelį (interstitial implant), kurį man įsodinę į prostatą. Gal geriau buvo leisti visą prostatą išspauti? Koks yra jo veiksmingumas ir ko reikia saugotis jį nešiojant? Ar bus galima praeiti aerodrome, nesukeliant aliarmono?

Linkiu Jums palaimingų Naujų metų ir meldžiu išstvertmes Jūsų sunkiame darbe. Su pagarba.

Atsakymas. Ačiū už maldas ir linkėjimus. Ne visada šis skyrus taip kultūringų laikų susilaukia (skaityk žemiau). Gerk kiek pajėgi naudingų skysčių ir reikiama tvarkykis su šlapinimusi — dėl to mažmožio nesiskusk, nes gausus skysčių gėrimas atneš šimteriopos naudos, palyginus su šlapinimosi dažnumu, kuris darosi visai pakankamas virš minėtai tvarkantis.

Gydytojai ir dvasiškiečiai dažnai esti blogiausi pacientai. Gydytojai juos prižiūrintieji turi turėti labai daug kantrybės. Tas pats ir su Tamsta. Koks angelas uždraudė Tamstai leisti gydytojiu pasielgti taip, kaip jis ras reikalinga operacijos metu? Iš laiško aiškėja, kad Tamsta neleidai taip pasielgti. Dabar jau šaukštai po pietų. Visai kitas reikalas esti tada, kai pats gydytojas randa neišpauojamą vėžį ir jį palieka, o po to įvairiais būdais, įskaitant ir Tamtos minimąjį, mėgina ligoniu padėti.

Kiekvienam ligoniu radiacijos veikimas esti kitoks, priklausomai nuo ligos pobūdžio, nes kiekvienas vėžys tame pačiame organe esti vis kitoks sava struktūra, stadija, gyvastingumu; na, ir kūno atsparumas jam yra svarbus veiksnys. Ligonio užsilaukymas turi

būti kūno sveikatos stiprinimas: valgis, darbas, poilsis, gydytojo nurodymų pildymas, na ir pakankamas naudingų skysčių gėrimas. Jie plaus laukan kune susikaupusias prašalintinas medžiagas. Todėl nesikreipki iš tiesaus kelio į takelį — pakęsk ne taip malonius mažmožius: mesk dešrą, idant kumpio susilauktum. Todėl gerk daug skysčių, palioves dėl menkesnių dalykų dejuoti.

Išgerk tiek skysčių, kad per naktį šlapimo atsirastų dvi kvortos. Tada būsi pakankamai savo kūną apvalęs. Taip besielgiantieji labai sveikai jaučiasi.

Būdamas aerodrome nueik pas „Checkpoint supervisor“ ir jam pasakyk reikalą. Jokių sunkumų tada neturėsi keliaudamas lėktuvu.

Visi pacientai atsiminkite šią taisyklę: prieš operaciją pasakykite gydytojui, kad jis darytų visą tai, kas mediciniškai reikalinga. Žinoma, pirm pasirinkite patikimą gydytoją. Tada neturėsite panašių negerumų, kaip šis pacientas, kad susilaukę, uždraudęs prostatą operuoti.

UŽDARYTOS SEMINARIJOS AFRIKOJE

Burundi vyskupai pranešė Romai, kad rugsėjo 15 valdžia uždariusi ir pasisavinusi šešias iš aštuonių to krašto seminarijų. Atimos buvo visos mažosios ir vidurinės seminarijos, o pranešta buvo tik dvi dienas prieš atėmimą. Valdžia planuoja seminarijas paversti viešomis mokyklomis ir kolegijomis.

Ganytojiškame laiške vyskupai reikalauja seminarijas gražinti, pasmerkdamį šį veiksma kaip antireliginę diskriminaciją, priešingą krašto konstitucijai. Jie rašo: „Tikėjimo laisvė yra tik tuščias žodis, jeigu nėra garantuojamas garbinimo vadovų formavimas“. Burundi krašto katalikams vyskupai taria: „Mes žinome, kad šis veiksmas, vienintelis toks visoje Afrikoje, jus suneraminio ir papiktino“. Jie išsigina valdžios kaltinimų, kad Bažnyčia užsienyje skleidžianti neteisingą ir piktą informaciją apie Burundi.

1984 m. prezidento Jean Baptiste Bagaza valdžia uždraudė kryžių ir kitų religinių simbolių vartojimą ne bažnytinuose pastatuose ir uždraudė religines pamaldas dienos darbo valandomis.

UNITED SKRAIDOS IŠ MIDWAY

United Airlines bendrovė, po 13 metų pertraukos, vėl nuo balandžio mėn. pradės skraidas iš Midway aerodromo.

ANTANAS VAICILAITIS
VIDURNAKTIS PRIE ŠEIMENOS
ATRETTIES LITERATŪROS FONDAS

Klasikinių novelių ir apsakymų naujausia Antano Vaicilaičio knyga — prasmingiausia dovana sau ir kitiems švenčių ir kitomis progomis. Knygos kaina 7 dol. Leidinys gaunamas ir „Drauge“. Užsisakant jį čia pastu, su persiuntimu mokama 8 dol. 50 centų, Illinois gyventojai moka 9 dol. 5 centus.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL. Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išleidimas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunciami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Sėst. pried.)	\$35.00	\$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūria. Nesunaudotų straipsnių nesugrąžina. Redakcija už anksčiau susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pristatytos gavus prašymą.

NATSIIMTI INDELIAI

Apie 150 milijonų dolerių stovi Illinois bankuose ir taupymo bendrovėse, seifuose, apdraudę įstaigose, iš kur savininkai jau per septynerius metus neatsiima ir neatsišaukia. Tuos pinigų galės pasiimti valstija, bet pirma bus spaudoje paskelbta apie užmirštus pinigus, paskui bus bandoma telefonais susisiekti su savininkais.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiadi. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtadi. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
160 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOŠ CHIRURGIJA
(Augliai nuimami ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; sešt. 10-2 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išspilėtuosiu venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikatur esant atvažiuoju ir į namus.

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir sešt. uždaryta

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS — karūnėles,
titeliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. TUMASONIO OFISA PERĖME

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4; 6-9; antr. ir penkt. 10-12; 1-6.

DR. VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6122 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
I mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. TUMASONIO OFISA PERĖME

T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

AR GALIMA OPOZICIJA?

Ryšium su Sovietų disidentų Andrejaus Sacharovo grįžimu iš tremties Gorkio mieste i Maskvą Vakarų Europos spauda svarsto klausimą — ar galima legali opozicija komunistų valdžiai Sovietų Sąjungoje. Pasvarstykime ir mes. Bet pirmiausia išaiškinkime, kas tai yra opozicija.

Pats žodis lotynų kilmės ir reiškia priešinimąsi bei prieštaravimą, priešingą nusistatymą valdžios pažiūroms. Paprastai opozicija reiškia valstybės parlamente (seime), kai mažumos partija ar jų grupė kritikuoja valdančios partijos (daugumos) vedamą politiką. Opozicija gali būti pozityvi, kai valdžios kritikai pataria valdančiajai partijai vienai ar kitaip veikti krašto gerovei, ir negatyvi, kai kritika reiškiasi destruktine linkme, kuri silpnina pačios valstybės pajėgumą.

Pozityviausia opozicija yra Anglijoje, seniausioje demokratinio režimo krašte. Čia opozicija vadinama „Jo didenybės karališkoji kritika“. Opozicinės partijos lyderis yra oficialus valstybės pareigūnas ir jo alga lygi su premjero alga. Vienokia ar kitokia opozicija su plačiomis teisėmis yra beveik visuose demokratiškuose kraštuose. 1918 m. susikūrusi nepriklausoma Lietuvos valstybė dar nebuvo priaugusi pozityviai opozicijai. Kai 1926 valdančiosios partijos pralaimėjo rinkimus, jos nesugebėjo taikiai keliu pereiti į opoziciją. Pasekmėje 1926.XII.17 įvyko perversmas. O po jo Lietuvoje nebuvo demokratinio seimo, nebuvo ir oficialios opozicijos. Tačiau opozicija galėjo reikštis (ir reikšė) įvairiais kitais būdais.

Rusija neturėjo demokratinę tradiciją. Tik 1906 m. buvo išrinkta ir suaukta dūma (seimas), kaip caro valdžiai patariamasis organas. Tai buvo jau tam tikra opozicija valdžiai, bet su jos nuomone dažniausiai nebuvo skaitomasi. Galima tad teigti, kad visais carų valdymo laikais opozicijos žmonės buvo suminėjami, tardomi, kalinami, kankinami, žudomi. Ne kitai buvo ir Lenino — Stalino laikais, kai milijonai opozicijoje esančių žmonių buvo kankinami ir žudomi koncentracijos stovyklose bei gulaguose. Po Stalino mirties padėtis kiek pagerėjo, tačiau legali opozicija negalėjo reikštis.

Bet 1975 m. Sovietų Sąjungai kartu su kitais 34 kraštais pasirašius Helsinkio pakta, atrodė, turėjo susidaryti sąlygos opozicijai veikti. Šiuo paktu Vakarų valstybės pripažino nekeičiamomis sovietinių rusų karo ir pokario metais išplėstas valstybės sienas, taigi ir užimtų kraštų inkorporavimą, už tai manė tuo išsuderisį pagrindinių žmogaus teisių Sovietų Sąjungoje puoselėjimą. (Apie tautų teises ir nepriklausomybę ten neužsimenama).

Pasirašius Helsinkio pakta, ligi šiol pogrindyje veike Sovietų disidentai — liberalai tarėsi gausią oficialų jų opozicinių teisių pripažinimą. Taigi „išlindo“ iš pogrindžio ir emė kurti vadinamas Helsinkio nutarimų vykdymo įgyvendinimo grupes. Pirmoji tokią grupę buvo 1976.V.12 įkurta Maskvoje. Ją sudaro 11 maskviečių intelektualų. Jūrijaus Orlovo vadovaujami. Netrukus tokios grupės buvo įkurtos Leningrade, Armėnijoje, Gruzijoje, Lietuvoje, Ukrainoje. Mūsų šio Helsinkio grupę sudarė 1976.XII.1 (ar XI.29) Maskvoje Orlovo bute. Tada ji padarė pirmąjį pareiškimą užsienio spaudos atsto-

vams. Grupės branduolį sudarė mums jau žinomi vilniečiai: Viktoras Petkus, Tomas Venclova, Eitanas Finkelšteinas. Kiek vėliau prisijungė Ona Lukauskaitė-Poškienė ir kun. Karolis Garuckas. Ši grupė veikė apie penkerius metus. Į ją įsijungė visa eilė kitų pogrindžio veikėjų. Jie rašė memorandumus Sovietų valdžiai, informavo užsienio spaudą apie žmogaus teisių padėtį Lietuvoje, stengėsi užarti persekiojamus asmenis, parūpinti jiems teisių ne globą, reikalavo religijos, sąžinės, spaudos ir kitų laisvių, palaikė ryšius su pogrindžio spauda ir kt.

Šios Helsinkio grupės veikla buvo aiškiai opozicinė ir todėl savaime aišku negalėjo patikti Sovietų valdžiai. Taigi ši grupė buvo KGB sunaikinta, kaip ir visos kitos panašios rūšies organizacijos. Šiandieną iš jų veikėjų T. Venclova tebėra gyvas (gyvena JAV, bėse), V. Petkus buvo nuteistas ilgalaikę gulago bausmę, kun. K. Garuckas mirė, jį pakeitęs kun. Br. Laurinavičius nužudytas, O. Poškienė mirė, E. Finkelšteinas emigravo į Izraelį. Sumita ir nubausta visa eilė kitų Helsinkio grupės darbuotojų.

Vokiečių spaudoje („Der Spiegel“) pabrėžia, kad Helsinkio paktas buvo labai naudingas Sovietams. Helsinkio grupių kūrimas padėjo išieiti iš pogrindžio Sovietų disidentams, valdžia leido jiems kurį laiką „veikti“, o kai jau turėjo visus „sijų galus“, juos likvidavo. Vieni jų buvo ištremti į gulagus ar sukisti į psichiatrines ligonines.

Kai kurių disidentų paleidimas iš gulagų, leidimas Anatolijui Ščaranskiui ir dar vienam kitam išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos ir A. Sacharovo paleidimas iš tremties sudarė pagrindą spelioti — gal būt Sovietuose bus sušvelnintas režimas ir bus leista šokia tokia organizuota opozicija. Vakarų spaudoje domisi įvykiais komunistinėje Kinijoje, kur pastaruoju metu 18-je miestų prieš komunistinę valdžią demonstravo 80-ies universitetų bei aukštųjų mokyklų studentų minios, į kurių eiles įsijungdavo ir profesūra. Akademinius elitas reikalavo atskirti įmonių administravimą nuo komunistų partijos, nepartinis specialistus traktuoti vienodai, kaip ir partiečius, išvalyti valdžios aparatą nuo partinių biurokratų, puoselėti žmogaus teises, duoti spaudos laisvę. Universitetuose susikūrė studentų būreliai, veikę jau ne komjaunimo apimtyje, kurie savo susirinkimuose kelia ne tik komunistų, bet ir kitų politinių partijų būtinumą ir kitus klausimus. Pažymėtina, kad kiniečių policija, palyginti, švelniai elgėsi su demonstrantais. Suimtiųjų skaičius nebuvo didelis, kaip ir nebuvo trukdoma pati demonstracijų eiga. Šanghajaus miesto burmistras Jiang Zeming, priėmęs demonstrantų atstovus, pasakė, kad studentai turį teisę demonstruoti ir šaukti susirinkimus. O pats valstybės galva Teng Hsiao-ping pareiškė, kad galima diskutuoti politines reformas, bet ne politines (komunizmo) sistemas klausimus. Vis dėlto vėliau demonstrantų vadai buvo suimtinėjami, tardomi, baudžiami.

Yra nuomonis, kad ir Sovietų S-goje papūs „nauji vėjai“, tačiau vis dėlto nėra realių duomenų, kad ten galėtų greitai laiku oficialiai reikštis opozicija dabartinei valdžiai.

3. kv.

KAIP SOVIETAI RUOŠIASI INVAZIJAI

JUOZAS NAVAKAS

Sovietinės imperijos pavergtų tautų inkvizitorai nuo pradžios komunistinės santvarkos įvedimo iki šiol, atėmę žmogui pagrindines teises, nepajėgė net išmaitinti savo gyventojų be kapitalistinių valstybių pagalbos. Šios žiaurios santvarkos vykdytojai, komunistinio „rojaus“ kūrėjai daugiausiai rūpinosi ne žmonių gerove, bet apsiginklavimu ir užgrobu kraštų, kurie dar naudojami laisvę. Jie, užgrobę nepriklausomas valstybes ir pavergę tautas, ruošiasi naujams žygiams planingai ir gudriai apgaudinėdami Vakarų naivius politikus, kurie tikisi apsiginti nuolaidžiumu ir pataikavimu, laukdami komunizmo sudemokratėjimo. Laisvieji Vakarai, praradę pusę Europos, leido komunistinėms bazėms įsikurti Amerikos prieduryje Kuboje ir Nikaragvoje. Okupavus sovietams Afganistaną ir apsupus Iraną, priartėjo prie Vidurinių Rytų naftos šaltinių, kurie jiems gal ir netoliroje ateityje bus labai reikalingi, išstūtinus savuosius. Taigi sovietų globalinėje strategijoje Europos likusios dalies užpuolimas yra nepaskutinėje vietoje, nes sovietų patrankos, reketos, atominiai ir kitokie ginklai yra nukreipti prieš laisvąjį pasaulį.

Per keletą metų Vakarų žvalgybos agentūrų surinkti duomenys rodo, kad sovietai, be reguliarios kariuomenės, dar turi slapta karinę pajėgą ypatingiems veiksams. Jos paruošimas ir laikymas yra nukreiptas kaip koks ietis smaigalys į Vakarų Europą ir už jos ribų. Tikėjime ar ne, bet apie tai bauginančius faktus duoda „Reader's Digest“ 1986 m. balandžio mėn. Nurodoma, kad šitos kariuomenės dalies tikslas yra žvalgyba, infiltracija, sabotažai, naikinimas ir žmonių žudymas taikos ar invazijos atveju. Ji susideda iš 30,000 vyrų ir moterų, ir priklauso gen. Pyoter Ivanoviš Ivaštun, sovietų kariuomenės žvalgybos viršininkui. Vakarų žvalgyba pamažu sužinojo apie jos buvimą, sudėtį, paruošimą, veikimo būdus ir sudarymą ypatingų grupių bei komandų, kurios jau anksčiau pasireiškė Afganistano prezidento nužudymu 1979 m. ir kitur prieš sovietinės veiklos numalšinimą. Jų išvystymas ir panaudojimas yra ypač pavojingas. Karo metu

sudarytų rimtą grėsmę strateginiam sugriovimui NATO srityse. Paskiriems uždaviniams vykdyti grupė turi vyresnį ir jaunesnį leitenantą, 1 ryšininką, 2 naikintojus, 4 žvalgybos specialistus ir 1 sveikatos tarnybą. Jie turi susisiekimo priemones slaptai žodžiais susisiekti su būstine, sąrašą taikinių, kurie gali būti puolami ar tik saugomi. Brigada susideda iš 100 grupių, įskaitant gerai parinktus karininkus, kurių pirmas uždavinys prieš vadų žudymą. JAV apskaičiavimu yra 20 brigadų, kurių kiekviena susideda iš 900-1200 žmonių ir mažiausia 4 laivyno brigados. Parinkimas slaptajai tarnybai yra didelės reikšmės. Naujokai priimami, kurie praeina griežtus bandymus. Karininkai ir grupių bei komandų nariai naudojami aukštesniu atlyginimu, geresniu maistu, ilgesnėmis atostogomis, greitesniu paaugstinimu, ankstyvesniu išėjimu į pensiją, negu reguliarios kariuomenės. Bet per pratimus turi pakelti daug sunkumų. Jie išmetami dykumų srityse ir ten turi praleisti dienas ar savaites be miegojimo maišų. Kiekvienas būdingas misijos narys turi lengvą automatinį šautuvą „Kelešnikov“ su 300 šovinių, dvigubą durtuvą kaip piuklą ir žirkles, pistoletą tyliu šaudymu, 6 rankines granatas ar granatų svaitytojų peilį, kuris paspaudus mygtuką, tyliai varo mirtiną plokštelę 30 pėdų. Jų paruošimas ir veikimas pasižymi žiaurumu. Vienas iš pagrindinių paruošimo centrų yra Želty Vody Ukrainoje. Ten atliki yra priverčiamųjų sunkių darbų stovykla ir pagal pabėgėlių Suverovo (slapyvardis) pranešimus jos kaliniai naudojami kovos pratimams atlikti, leidžiama juos mušti, spardyti, luosinti, peiliu žaloti. Kitos paruošimo bazės esančios vakaru Urale. Vienoje iš jų yra normalaus dydžio modeliai apmokymui paragrobti lėktuvus su keleiviais, Prancūzijos ir Amerikos lėktuvų, atominų raketų išmetimo įrengimų ir Peršing raketų, kurių modeliai paruošimo stovyklose atsirado anksčiau, negu tų raketų išdėstymas Vakarų Pasivietijoje 1983 m. Toks paruošimas vykdomas prieš NATO taikinius.

Prasidėjus tikram konfliktui, prieš pradėdant sovietams karą, per tarptautinį jėpimą, pirmiausiai būtų infiltruoti sabotažnikai į JAV ir Vakarų Europą, nuleisti parašutinininkai ypatingiems uždaviniams vykdyti. Dar prieš tai būtų padidinami sovietų ambasadų ir konsulatų štabai įvairiais vyrais ir moterimis tariniais sargais, šoferiais, sodininkais ir kitokiais. Tos grupės sudarytų tinklą miegančių agentų, kurių jau ir dabar yra prie bazių, ginklų sandėlių, susisiekimo centrų. Jie stebi ir parūpina informacijas, numato saugius namus, kur tos grupės galėtų slėptis. Staigaus puolimo atveju, jos pulk numatytus taikinius: atominų ginklų, raketų įrengimų, naikintų komandavimų ir kontrolės sistemą, nutrauktų elektros teikimą ir radijo stočių veikimą, žudytų politinius ir karinius vadus. Žudymas yra pagrindas sovietų staigaus puolimo planuose. Kadangi NATO atominiai ginklai gali būti paleisti tik politinių vadų sutikimu bei įsakymu, tai jų nužudymas sutrukdytų sprendimą atkeršyti atominiais ginklais.

Tokia žiauri sovietų strategija turi pirmenybę prieš NATO dėl jos grieždos struktūros. Vakarų sąjungininkų tvarka reikalauja pasitarimo tarp 16 valstybių invazijos metu, o tas pareikalautų keletą dienų mobilizacijai. Duodamas ir toks pavyzdys, kad sunkvežimiai turėtų išsiriukuoti eilėje prie sandėlių Vakarų Europoje pakrauti atominis sviedinius ir važiuoti viešais keliais į paskyrimo vietą, kur sudarytų idealų taikinį slapto grupėms. Anglų ministeris pirmininkas perspėjo, kad svarbiausia grėsmė yra ne pati invazija, bet slapčių grupių sabotažas.

Pagal JAV žvalgybos patirtį, sovietų ypatingos paskirties grupės jau seniai veikia. Su jų pagalba buvo įvykdytas Prahos aerodromo užėmimas Čekoslovakijoje 1968 m., KGB įsakius areštuotas Aleksandras Dubček ir nugabentas į Maskvą. 1979 m. Kalėdų metu Afganistane buvo atlikta klasikinė operacija. Svarbiausi karininkai buvo pakviesti į pobūvį Afganistano-sovietų draugiskumui pagerbti. Karininkams susirinkus, salė buvo užrakinta ir susprogdinta. Bet pagal pabėgusių KGB majorą Kaziškin, pagrindinis tikslas buvo kelių šimtų vyrų atskridimas į Kabulą ir

Vienos demonstracijos metu Dana Paškevičienė — priekyje ir Vladas Simulūnas (su tamsiais akiniais) iš Santa Monica, Calif.

nužudymas prezidento Hafizullah Amin. Gruodžio 27 d. jie, dėvėdami Afganistano karių uniformas, KGB įsakymu priartėjo prie prezidento rūmų iš trijų pusių, puldami nužudė sargybinis ir Amin su jo šeima. Tokios grupės veikia ir dabar Afganistane ir ten su 210,000 sovietų reguliarios kariuomenės yra tartum laboratorija kovai su partizanais. Sovietų slapčių grupių įtaka siekia toli už jų ribų. Jų neginkluota taktika pasidaro įrankiu revoliucijos eksportui.

Sovietai reguliariai bando Vakarų žvalgybų budrumą. Jų mėgiamas įrankis yra mažieji povandiniai laivai, kurie turi vikšrus kaip tankai ir pajėgia replioti jūrų dugnu. Jie šnipinėjo Švedijos laivyno bazes ir dideliam išsikieliumi pliaža, šliaužiojo po vandeniu vienos mylios atstume nuo karališkų rūmų. 1984 m. Švedijos kariuomenė išgainojo sovietų mažuosius povandinius laivus ir narus iš didelės laivyno bazės. Neseniai jie buvo pastebėti Gibraltaro sąsiauryje ir prie Japonijos laivyno bazės.

Žinant Kremliaus šitokių pajėgų drąsų išvystymą ir panaudojimą, Edward Luttwak, vyriausias analistas, dirbantis strategijos ir

tarptautinių studijų centre prie Georgetown universiteto aiškina, kad komunistinė Rusijos imperija rimtai planuoja užpuolimus. Vakarų sąjungininkai susirūpinę, kaip susidoro su tokia bauria realybe. Nurodomas ir pavyzdys, kaip anglai būdami atsargūs, stiprina savo teritorinę kariuomenę, steigia namų bei svarbių pastatų apsaugos tarnybą ir gerina sargybų tvarką prie svarbių įrengimų. JAV atsakingi pareigūnai taip pat yra tuo susirūpinę. Jų manymu, tokios agentūros kaip FBI ir pasienio patruliai turi sekti ir žinoti, kaip, kada ir kur galėtų pasireikšti sovietų ypatingų komandų veiksmas ir atitinkamai reaguoti, norint užtikrinti JAV užnugario saugumą.

Tai, nors sovietiniai komunistai daug kalba apie taiką, jų geravalisokio pasitraukimo iš okupuotų kraštų netenka laukti. Jų planai yra eiti pirmyn vienu ar kitu būdu, siekiant galutinio tikslo — laisvo pasaulio sukūrimo. Žinant Kremliaus šitokių pajėgų drąsų išvystymą ir panaudojimą, Edward Luttwak, vyriausias analistas, dirbantis strategijos ir

TRIKAMPĖ SKRYBĖLĖ

PEDRO ANTONIO ALARCON

Humoristinis romanas

Isvertė P. GAUCYS

23

— Ir tai sakydama, greitai pasuko prie laiptų ir trim šuoliais jais nusileido.

Burmistras griebė šviesą ir išskubėjo paskui malūnininkę, bijodamas, kad nepaspruktų, tačiau turėjo leistis daug lačiau, ir todėl, kai atsidūrė virtuvėje, susitiko su navariete, kuri jauėjo jo ieškoti.

— Vadinasi, tamsta sakai norįs mane nušauti? — sušuko ta nesutramdoma moteris, žengdama žingsnį atgal. — Tad saugokis, senjore, nes aš jau pasiruošusi!

Tarė ir prie veido prisidėjo tą bausįjį muškietą, kuris šioje istorijoje tokį vaidmenį vaidina.

— Sustok, nelaimingoji! Ką nori daryti? — sušuko burmistras, mirtinai išsigandęs. Mano grasinimas nušauti tebuvo pokštas... Klausyk... Klausyk... Pistoletai nebuvo užtaisyti... Paskyrimo raštas, priešingai, yra tikras... Štai jis... Paimk... Tau jį dovanuoju... Jis tavo... be jokių sąlygų, visiškai veltui...

— Ir virpėdamas jį padėjo ant stalo.

— Gerai! — atkirto navariete. — Ryt man patarėms įkurti ugnį, kai savai vyruo šiuos pusryčius. Iš tamstos nebeonoru netgi ir dangaus, ir, jei kada mano brolenas atvyktų iš Estelos, tai tik tam, kad sumindytų tamstos baurią ranką, kuria padėjai savo parašą ant nepadoraus popieriaus! Ar girdėjai ką esu pasakiusi? Nešdinkis iš mano namų! Išėik! Greitai išėik, nes parakas jau man kyla į galvą!

Burmistras nieko neatsakė į šią kalbą. Jis mirtinai išbalavo, beveik pamėlo, jo akys iškrupo, ir visą jo kūną purtė drags. Galiausiai pradėjo kalenti dantimis ir išvirtu ant grindų, bausaus mėšlungio purtomas.

Užtvankos išgastis, vis dar labai slapi drabužiai, smurtinga miegamojo scena ir baimė muškieto, kuriuo navariete į jį taikė, išsėmė liguisto senio jėgas.

— Aš mirštu! — prašvokšdė. — Pašauk Gardunją!.. Pašauk Gardunją, kuris turi būti čia... aikštelėje... Ai neturiu numirti šiuose namuose!.. Nebegalėjo tęsti. Užmerkė akis ir gulėjo, kaip negyvas.

— Ir numirs, kaip sakai! — pratrūko ponis Fraskita. — Tai, Viešpatie, juodžiausia nelaimė! Ką aš dabar darysiu su tuo žmogum savo namuose. Ką pasakys apie mane, jei numirs? Ką pasakys Lukas?.. Kaip galėčiau pasiteisinti, jei aš pati jam atidariau duris? Ak, ne! Man nedera čia su juo likti. Aš turiu ieškoti savo vyro, aš verčiau sukėrisiu pasaulį, nei sutepsiu savo garbę.

Taip pasiryžusi, padėjo muškietą, nuėjo į kiemą, išsivedė pasilikusią asilę, šiaip taip ją pabalnojo, atidarė užtvanką didžiulius vartus, nepaisant savo svorio, vienu šuoliu užšoko ant balno ir patraukė prie upelio įlinkimo.

— Gardunja! Gardunja! — šaukė navariete, besirūpindama prie tos vietos.

— Esu! — po valandėlės atsiliepė antstolis, pasirodėdamas už tvoros. — Tai tamsta, ponis Fraskita?

— Taip, aš. Bėk į malūną ir pagelbėk savo ponui, kuris miršta!

— Ką tamsta sakai? Ak, kokia nelaimė!

— Ką girdi, Gardunja... — Ir tamsta, mano brangioji? Kur vyksti tokiu

laiku? — Aš? Nekalbėk nieku, avinė! Aš vykstu į miestą, gydytojo! — atsakė ponis Fraskita, kulnu paragindama mulę ir spyrių Gardunją.

— Ir pasuko... ne keliu į miestą, kaip buvo sakiusi, bet į artimiausią Lagarą.

Gardunja nepastebėjo šios pastarosios aplinkybės, nes jau strimgalviais bėgo į malūną, taip su savim kalbėdamas:

— Vyksta daktaro!.. Nelaimingoji negali daugiau padaryti! Bet jis vargšas žmogus! Puiki proga susirgti! Dievas duoda saldaiui tam, kuris negali jų kramtyti!

Gardunja pasidaugina

Gardunjai atbėgus į malūną, burmistras pradėjo atsipeikėti, mėgindamas atsistoti. Ant grindų ir prie jo šono degė aliejinė lemputė, kuria jo mylista buvo atsinešęs iš miegamojo.

— Ar jau išvyko? — buvo pirmas don Eugėnijaus klausimas.

— Kas?

— Demonas!.. Noriu pasakyti, malūnininke... — Taip, senjore... Jau išvyko... Ir man neatrodė, kad būtų buvusi gerai nusiteikusi...

— Ai, Gardunja! Aš mirštu... — Bet kas su tamsta? Prisiekiau dangum!

— Aš įkritau į kanalą ir esu slapias kaip sriuba. Nuo šalčio mano kaulai braska!

— Gerai, gerai! Tai štai kaip visa baigėsi!

— Gardunja! Galvok, ką sakai!..

— Senjore, aš nieko nesakau... — Tad gerai, ištrauk mane iš tos bėdos... — Einu skridamas. Jūsų mylista pamatysi, kaip greitai viską sutvarkysiu!

(Bus daugiau)

IŠVYKO ANGLIJON STUDIJUOTI

Advokatė Marija Jūratė Daniliūnaitė iš Kanados Londono, atšventusi savo sėkmingos privačios praktikos dešimtmetį ir perleidusi savo bylas žinomai advokatų firmai, išvyko Anglijon gilinti studijas. Nori įsigyti magistro laipsnį žinomajame Oksfordo universitete. Į tą universitetą yra labai sunku įstoti, nes jį veržiasi žmonės iš visų kraštų ... vien dėl vardo, nes jis vertinamas kaip vienas dviejų geriausių pasaulio universitetų, ypač teisei ir humanitariniams mokslams.

Jai buvo duotas sutikimas įstoti ir į Cambridge universitetą, bet ji pasirinko Oksfordą. Į jį įstoti jai galbūt padėjo ta aplinkybė, kad per paskutinį dešimtmetį Londone ji gana stipriai reikšė teisėnėje srityje. Dalyvavo teisių fakulteto vadovaujamoose darbuose, paruošiant siūlymus įstatymų reformos Ontario komisijai. Ji taip pat buvo vieno profesoriaus asistentė tyrimams. Taip pat į teisininkų luomą įstojimui reikalingo kurso komisijos narė: kai kurios dalies vadovė, seminarų moderatore ir t.t. Teisių fakulteto ji buvo paskirta vadovauti studentų pasirušimui teismo praktikai. Radijo bei televizijos teisinių programų dalyvė arba moderatore, teisejo pavaduotoja, lektorė Fanshawe kolegijoje. Be to vienos laboratorijos vykdančioji direktorė.

„Visas mokyklas, įskaitant ir matematikos bei teisių fakultetus ir intensyviu teisiniu procesu kursą, baigė gerai arba labai gerai pažymiais. Pavyzdžiui, teisių fakultetą iš didelės (rodos, 133) baigiančiųjų klasės baigė trečiaja ir geriausia iš mergaičių su specialiu atžymejimu, žinoma, ji buvo ir dekanato garbės saraše.“

Jaučiasi laiminga, kad yra paskirta į tą kolegiją, į kurią norėjo įstoti, būtent į vieną dviejų seniausių to universiteto kolegijų, su aukščiausiu mokslo lygiu tame universitete, o gal ir visame pasaulyje. Ji pasirinko ir sunkiausiai jai daugiausiai kredito žadantį kursą. Toje kolegijoje mokymo metodas yra visiškai skir-

M.J. Daniliūnaitė dabar studijuoja Oksforde, Anglijoje

tingas nuo kitų universitetų — kuone individualus: vienas profesorius ir du „studentai“ (teisininkai). „Studentai“ turi apginti savo pateiktą įstatymų interpretaciją. Taigi kažkas panašus į disertaciją. Iš kitos pusės, tai lyg be pertraukos išsiaiškinama egzaminai. Kursas yra nepaprastai sunkus. Atrodo, toje kolegijoje, o gal ir visame universitete, iš lietuvių ji yra vienintelė.

Numatoma problema — neįprastos gyvenimo sąlygos ir nepalankus klimatas. Bet ji yra gana patvari, nes praktikuojama sporto šakos, įskaitant ir vieną moterims, neįprastą: advokatė savaitgaliais (kai galėdavė) lėkdavo jūrininke — dalyvavo ir aukštųjų būrių laivų lenktynėse, irklavimo varžybose ir t.t.

Sužinojose

Ką ypatingai reikia vertinti pas Galilėjų, tai jo, nežinantis visų audrų, ištikimai išlaikytą katalikiško tikėjimo dvasia. Galilėjus mirė 1642 metais sausio 8 d. dievotai priėmęs šventus sakramentus, gavęs ypatingą popiežiaus Urbono VIII palaiminimą. Jo paskutinio laiško žodžiai buvo: „Aš pasivedu Jūsų maldoms“.

Astronomas Ad. Mueller

Studijuojant M.J. Daniliūnaitė kalbasi su P.E. Trudeau, vadovavusiu Kanadai net 16 metų. Aplinkui fed. parlamento nariai ir žurnalistai.

BE RŪPINTOJĖLIO LIŪDESIO, BE TAUTOSAKOS GARSŲ

Atsiveikinant su a.a. dail. Jonu Steponavičium

Dail. Jonas Steponavičius, vienas iš mūsų žymiųjų grafikų, pasižymėjęs pasaulinėje meno arenoje su savo darbais, laimėjimais ir įvertinimais, mirė 1985 m. birželio 16 d. Palaidotas Bostone, Forest Hills kapinėse. Apie jo mirtį nerazė spauda, nebuvo ir mirties pranešimo, Bostono lietuvių kolonijos nepasiekė ši liūdna žinia, niekas negirdėjo varpų skambėjimo. Nepasiekė ir Chicago bei jos lietuvių meno pasaulio. Jis gyveno atsiskyręs nuo visų, gyveno savo mylimai šeimai. Kas jo nepažino Lietuvoje, o ir spaudoje nerado apie jį rašytą, skaitė Lietuvių enciklopedijoje ir tų knygų titulininį puslapį, kur parašyta: „Nugarėlė ir emblema darė dail. Jonas Steponavičius“. Bet nuo 1956 metų L.E. VII tomo ir dail. priedas išnyko, liko tik pavardė. Iš Lietuvoje gyventų dienų, Laisvės Alėjos gatvės vaizdų, jis atrodė išdidus, kaip dailininkas jaučiantis savo vertę, bet iš tikrųjų buvo išdidžiai kuklus, malonus, tylus, mažai kalbantis.

1937-40 metais aš rašiau, informavau „Lietuvos Aido“ dienastraipsnius apie švietimą, kultūrą ir meninį gyvenimą. Pažinojau dail. Joną Steponavičių ir iš tolo jo simpatiją ir gražią žmoną Ireną (Meiliūnaitę). Pasikalbėjimų spaudai vengė, vengė ir žurnalistų, kukliai ir taikliai atsakydamas, kad dailininko darbai kalba. Tik mano labai artima draugystė su jo svainiu arch. Vincu Meiliūnu leisdavo kiek arčiau, lyg pro rakto skylutę, įsiskverbti į jo uždara meno pasaulį. Vincui mirus, jo žmona Genovaitė pranešė ir apie dail. J. Steponavičiaus mirtį. Labai trumpą laiškelį gavau iš dailininko žmonos. Iš tolimo Bostono per New Yorką į Chicago atėjusius žodinius garsinius vaizdus aš įsivaizduodavau dailininku Steponavičių, kaip meno lūta, gyvenantį uždarame narve, savo aplinkos pasaulyje, toli nuo kūrybą kurstančių polėkių, nuo savo gimtosios žemės, jos gairinčio kvapo, tautinio meno, vaizduotės minties galios ir jo meno pasaulį žaidančių gyvybės syvų.

Dar Paryžiuje studijuodamas grafikos meną, 1932 m. jis įsijungė į Ars dailininkų grupę, kurie ieškojo sąlyčių tarp Vakarų Eruopos modernizmo ir tautinio liaudies meno Lietuvoje kurti to laiko stiliaus kūryboje ir ją atremti lietuviškos tautodailės tradicijomis. Susiorganizavę į Ars grupę dailininkai, 1932 m. surengdami pirmąją parodą, pristatydami save, išleido deklaraciją, kurią pasirašė a.a. dail. Jonas Steponavičius ir kiti žymūs dailininkai, kaip A. Galdikas, A. Gudaitis, T. Kulakauskas, J. Mikėnas, A. Samuolis ir V. Vizgirda. Buvo sakoma: „Nuogoj ir skaudžiai apleistoj dirvoj atsidūrė mes. Pro amžių akinius matom didžią meno kultūrą. Smūtkeliai, pasakos, dainos, gražūs liaudies meno paminklai, paslėpti tarp muziejaus sienų, turi tarnauti mūsų meno kūrybai. Nenutildomas troškimas darba pradėti iš naujo, įsijungti į Europos kultūrinį gyvenimą. Mes pasiryžę šiai atgimstančios tėvynės epochai tarnauti ir kurti šios epochos stilių“. Ilgesys gimtosios žemės, lyg tu paliktą tėvynėje deklaracijos žodžių, slopino jo meno polėkius.

L.E. XXVIII randame trumpą dail. Jono Steponavičiaus biografiją. Gimė 1907 m. lapkričio 6 d. Dovainiškių kaime, Pakruojo vls., Šiaulių apsk. Baigęs Šiaulių gimnaziją, iki 1929 m. lankė Kauno meno mokyklą, kurią baigęs

Dail. Jonas ir Irena Steponavičiai

išvyko į Paryžių. 1933 m. baigė Ecole supérieure de arts appliques et des arts graphiques. 1937 m. Paryžiaus pasaulinėje parodoje laimėjo grand prix už knygos K. Puidos Vienos nakties dykūnas iliustravimą ir aukso medalį už plakatą. Yra laimėjęs pašto ženklų konkursų, iliustravęs knygų, daręs ekslibrisus. Lietuvoje dalyvavo Ars grupės parodoje 1932 m. ir bendrosios dailininkų sąjungos parodoje. Litografijoje ir medžio raižinyse Steponavičius ypatingą dėmesį kreipia į linijų ir dekoratyvinių dėmių aiškumą. Jo figūrinių kompozicijų plokštumos kartais suskaldomos pagal kubistų teoriją, bet linijų ieškojimas, kur nieko nėra atsitiktina, ir geras skonis jo kūrybą sieja su klasikinio meno tradicijomis. Steponavičiaus daug darbų liko Lietuvoje. Jo atsivežtas kūrybos kraitis, jo darbai Vokietijoje ir Amerikoje apgaubti nežinios ir tylos skraiste. Iš žmonos gautas trumpas laiškas, raidės ir žodžiai perskausmingi grįžti į praeitį. Iš kitų pasakojimų aš matau karo metu po bombardavimo ant žemės gulintis

vaikus, žmoną ir Joną, laikantį visą šeimą apglėbusį, kad apsaugotų mylimuosius nuo atklydusių kulų. Arba lyg girdžiu Laisvės alėjos gatvėje tarp liepų išsitiesusiame šaligatvyje kaukšint neskubančių žingsnių batus, matau aukštą, petingą, dailiai nauaugusį vyrą, gražiomis manieromis nuėmusį skrybėlę ir sakantį — labas!.. Tai žymus dailininkas, grįžęs iš Paryžiaus, slama liepų lapai, pasiryžęs „tarnauti“ menu atgimstančiai tėvynei. 1987 metais rašant, tai trumpa istorija anūkams, dukrai Vitalijai, sūniui Algimantui ir šeimoms, kurių nepažinęs, reiškiu užuojautą, liūdesį dalinamės su žmona Irena, svainiu agr. Jonu Meiliūnu, gyvenančiu Australijoje, a.a. svainio arch. Vinco žmona Genovaitė Meiliūnienė New Yorke. Karo audra sunaikino talentą ir žmogų, neleido jam ištiesti rankos Lietuvai, kurią taip labai mylėjo.

Vytautas Kasniūnas

Tie lengviausiai juda, kurie yra išmokę šokti.
Alexander Pope

LIETUVOS AIDAI
Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30 — 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.
Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel: (312) 839-2511

GRUODIS: DAINOS
LILIAN ŠUKIS
RAMINTA LAMPSATIS, piano
Lilija Šukytė debiutavo Stratford (Kanadoje) „Figaro Vestuvėse“, du metus dainavo Metropolitan Operoje, po to buvo pakviesta į Miuncheną atidaryti operos festivalį su Brigitte Fassbaender ir nuo to pateko į pasaulinį dainininkų elitą. Lilija gastroliavo po visą Europą su dideliu pasisekimu, nes kritikai ypatingai vertina jos diktaciją, stilistinę supratimą, ir balso švelnią lyrinę spalvą.
L. Šukytė plokštelėje įdainavo komp. J. Gruodžio dainas: Rugiagėlės, Aguonėlės, Rūta, Pavasario naktis Berlyne, Ko čia taip ilgu, Vėjavaiškis, Alyvos, Diemedžių žydėjus, Visur tyta, Burtai. Liaudies dainos: Rudens tylumo, Aš, Anyta, Ėsk, karvute ir kitos. Prie piano muzikos profesorė Raminta Lampsatis.
Išleido LIETUVA records, München, West Germany.
Kaina su persiuntimu 11 dol. Illinois gyventojai moka \$11.80
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

ALTAS IEŠKO REIKALŲ VEDĖJOS
Pasitraukiant ilgametei reikalų vedėjai p. Irenai Blinstrubienėi, **ALTAS ieško reikalų vedėjos ar vedėjo**. Dėl informacijų kreiptis tarp 9 val. ir 2 val. p.p. į

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBĄ
2606 W. 63 St.
Chicago, IL 60629
778-6900

ŠV. ANTANO PARAPIJA,
Cicero, Illinois, ieško vargonininko ir choro vedėjo. Kreiptis šiuo adresu:
Rev. R. Jurgis Šarauskas
1515 So. 50th Ave.
Cicero, IL 60650
Telef. (312) 652-0231

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Marquette Parke išnuom. 5 kamb. apšildomas butas. Arti bažnyčios ir susisiekimo. Skambinti vakarais tel.

927-5745

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — ietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

Dienraščio „Draugo“ administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos ir drobės.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽINGAI
PATARNAUJAME PIRKIME
BEI PARDAVAME NUOSAVYBIŲ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėj, mieste ar priemiesty. Suinteresuotai prašau skambinti ar užėti pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

RE/MAX GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

BUSINESS OPPORTUNITY

BAKERY — WHOLESALE
FOR SALE IN
Northwest suburbs.
Call Earl after 2 p.m.
541-9090

FOR SALE
GOURMET FOOD STORE
Specializing in British Imports, 2500 sq. ft., complete kitchen, fully equipped deli, meat & fish. For more info call: (602) 577-2424
or write 4777 E. Sunrise
#119, Tucson, AZ 85718
Att: Sharon Macek

MUST SUCCEED
BY OWNER
For sale: established convenience store with six self-service gas pumps, which includes diesel with ample truck parking and a 12 unit motel (modern). In the heart of the Williston Basin Oilfield in western North Dakota. All new 4 years ago. Average yearly sales: \$800,000. Ask for
Marlene (Manager)
701-842-6421

BRONYS RAILA

Tave mylėti tegalima iš tolo

Radioj prakalbos į Lietuvą, 1983-1985. Trečiasis rinkinys komentarų, reportažų, pokalbių, įspūdžių ir pasisakymų, kuriuos autorius gyvu žodžiu yra perteikęs Lietuvos gyventojams Laisvės radijo, o vėliau Laisvosios Europos radijo bangomis. Knygoje jų tekstai spausdinami praplešti ir yra sugrupuoti į šiuos skyrius: Lietuva iš tolo, Tragikojė, Arudas su diršmė, Atbalsai iš Vakarų, Sukakčių derlius, Pokalbiai, Kelios margos akimirkos. Pateikiama vardų rodyklė ir panaudotos literatūros sąrašas. Leidėjas-mecenatas — Kostas Ramonas. Spaudė „Draugo“ spaustuve Chicagoje, 1986. Aplanko dailininkas — Vytautas O. Virkau. 442 psl. Kaina su persiuntimu \$9.70. Illinois gyventojai moka \$10.30.

Užsakymus siųsti:
„Draugas“, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS

V. Baravykas

Apie 30.000 žodžių ir posakių
Redagavo A. Laučka ir A. Dantaitė

Žodyne duodama palyginti nemaža bendrinės kalbos žodžių, šnekamosios kalbos žodžių, kurie dažnai vartojami kaip amerikoniškai. Žodynas skirtas pirmiausia besimokantiems anglų kalbos vidurinėse ir aukštesiose mokyklėse ir padeda išversti vidutinio sunkumo angliškų tekstus. Kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu in USA \$18.90.
Illinois gyventojai moka \$20.25.
Kaina su persiuntimu į Kanadą ir į užsienį \$19.70.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

California Gardens slaugymo namuose įnamiai su svečiais. Viduryje sėdi El. Matukienė, šalia — jos sesuo B. Variakojienė, užpakalyje — tėvus aplankęs sūnus inž. Alg. Matukas.

palengvinimu, kaip pasulyje interpretuojama, sovietai bando nuglostyti kilusį pasipiktinimą dėl mažiau žinomo disidento Anatoly Marčenko mirties. Yra gandų, kad už leidimą grįžti į Maskvą Sakharovai pažadėję sumažinti sovietų politikos kritiką. (Iš tikro, gandai nesusitvirtino. Vos grįžęs į Maskvą, Sakharovas kritikavo Sovietų Sąjungą dėl Afganistano užpuolimo ir reikalavo paleisti kitus politinius kalinius, „kurie įkalinti dėl savo įsitikinimų ir kurie niekad nenaudojo smurto“). Bet nežiūrint galimų padarų nuolatų, sovietai tikrai nebūtų Sakharovų būklę palengvinę, jei nebūtų buvę nuolatinio laišku ir diplomatinėmis pareiškimų srovės jų reikalui.

Toks pats spaudimas turi būti išvystytas dėl kitų į kalėjimus, darbo stovyklas ir psichiatrinės ligoninės įmestų ar „uždarus miestus“ nutremtų žmonių, kurie tik viešai pasako savo nuomones ar prašo leidimo išemigruoti. Iš to skaičiaus tik 600 yra žinomi.

Tu gali jiems padėti, paėmęs ir rankas plunksną ir parašęs protesto laišką. Amnesty International ragi-

na rašyti šiuo adresu: **Ambassador Yuri Dubinin**, 1125 16th Street, NW, Washington, D.C. 20036.

Tai yra mažas, bet svarbus žingsnis. Kiekvienas turėtų tą žingsnį žengti, kam rūpi žmogiškoji vertė ir laisvė.

Lietuviams tai turėtų tikrai rūpėti. Visos organizacijos laišku rašymą turėtų įtraukti į savo veiklos programą. Daug galėtų padirbėti liuanistinės mokyklos ir jaunimo organizacijos. Tad visi į darbą!

J. K.

TU GALI PADĖTI KALINIAMS SOVIETŲ S-GOJ

Šitokiom pagrindinė ir antine antraštėmis gruodžio 22 d. editoriaļą paskelbė „Los Angeles Herald-Examiner“ dienraštis. Kai sąžinės kaliniai rūpestį rodo amerikiečiai, mums tas reikalas dar labiau turėtų rūpėti. Tad su šio dienraščio redakcijos samprotavimais verta susipažinti.

„Kremliaus apsisprendimas užbaigti Andrei Sakharovo ir jo žmonos Jelena Bonner tremtį gali būti padaršinimas tiems, kurie Sovietų Sąjungoje kovoja dėl teisingumo. Bet tūkstančiai kitų kalinių, kurie Vakaruose nėra žinomi, turi pakelti daug sunkesnes sąlygas, negu Sakharovų nutėrimas į „uždarą“ Gorkio miestą. Norint, kad kitų disidentų būklė pagerėtų, reikia, kad tuo reikalu susirūpinę žmonės Vakaruose išvystytų tokį pat spaudimą, kuris padėjo palengvinti Sakharovų vargus.

Vakariečiai gali pasiekti pasikeitimų Sovietų Sąjungoje, nes Kremlius darosi vis jautresnis pasaulio viešajai opinijai. Sovietų vadai, žaiddami propagandos žaidimą, visais būdais bando uždenkti žmogaus teisių pažeidimus. Sakharovų grandinių

CHICAGOS ŽINIOS

RŪMAI SENIMUI

Verslo ir visuomenės vadovaujantieji žmonės sausio 15 d. buvo susirinkę į pasitarimą apie suplanuotus rūmus senimui prie 63 gatvės tarp Washtenaw ir Rockwell. Planuoja čia užpirti žemę ir pastatyti du šešių aukštų rūmus su 214 butų senimui ir su vietomis krautuvėms. Žemę įgytą Chicagos ekonominio plėtimosi departamentas, o statybas vykdyti privati bendrovė.

DAUGĖJA UPĖTAKIŲ

Michigano ežere buvo pastebėtas beveik visiškasis upėtakių preiauglio trūkumas. Žuvų ūkio specialistai pradėjo kasmet įleisti į ežerą po porą milijonų žuvų peryklose išaugintų upėtakių. Dabar jau pastebimas pačių upėtakių natūralus augimas.

AUGA WALGREEN

Walgreen bendrovė šiemet atidarys 100 naujų parduotuvių ir padvigubins skelbimų biudžetą, pasiekiantį 130 milijonų dol. Walgreen 1986 m. nupirko Medi Mart bendrovės parduotuvių tinklą.

SUJUNGIA MOKYKLAS

Šv. Viatorius aukšt. mokykla, kurią lanko 715 berniukų, ir Švč. Marijos Širdies aukšt. mokykla Rolling Meadows, kurią lanko 370 mergaičių, bus sujungtos. Apie 25 proc. tas mokyklas lankančių šeimų turi savo vaikus vienoj ir kitoj mokykloj. Iš Elisabeth Seton aukštesnės mokyklos South Holland priemiesty pasitraukia ją išlaikiusios seselės šaritės, nes susidarė didelių finansinių sunkumų. Mokykla liko skolinga vienuolynui apie milijoną dolerių. Dabar šią mokyklą perima savo globon Chicagos arkivyskupija.

PADĖKA

A.†A. Raminta Prapuolenienė IZOKAITYTĖ

Mūsų mylima motina, dukte ir sesuo mirė gruodžio 1 d. ir buvo palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdi padėka kun. V. Mikolajūi už maldas koplyčioje ir parapijoje, kun. A. Zakaraskui už maldas koplyčioje ir parapijoje pamokslą gedulingu šv. Mišių metu ir kan. V. Zakaraskui už palydėjimą į kapines.

Dėkojame D. Stankaitytei už gražų giedojimą šv. Mišių metu.

Nuoširdus aciu P. Petručiui už mirties pranešimą per „Margučio“ radijo valandėlę.

Esame labai dėkingi visiems, taip gausiai atsilankiusiems į šermenis, atsiuntusiems gėles, užprašiusiems šv. Mišias, pareiškusiems užuojautą spaudoje, žodžiu ir laiškais bei aukas a.a. Ramintos atminimui.

Dėkojame visiems dalyvavusiems šv. Mišiose ir palydėjusiems į kapines. Aciu karsto nešėjams.

Dėkojame D. Petkai laidotuvių įstaigai už rūpestingą patarnavimą.

Nuoširdus aciu visiems. Teilsisi mūsų mylima Raminta Aukščiausiojo prieglobstyje.

Sūnūs Jonas ir Tomas, motina O. Izokaitienė, brolis, sesuo ir brolienė su šeimomis.

A.†A.

JUOZUI TIJŪNĖLIUI

mirus, jo sūnų DONATŲ su šeima nuoširdžiai užjaučiame šiose liūdesio valandose.

Algis ir Jūratė Maurukai
Algirdas ir Irena Grigaičiai
Krikšto dukte Lina

Mielam tėveliui, uošviui ir seneliui

A.†A.

JUOZUI TIJŪNĖLIUI

mirus, DONATUI ir INDREI bei DAINAI, RASAI, ARUI, NIDAI TIJŪNĖLIAMS reiškiamas nuoširdžias užuojautas ir kartu liūdimas.

Mara ir Vytautas Vygantai
Gina Kudžmienė

DR. ANTANAS KUČAS

ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas
Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORE

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Taro arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir visuomeninę veiklą ir apie nugalėtą kiltis kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintuoju paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti Šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais. Kaina su persiuntimu \$6.50. Illinois gyventojai moka \$6.90.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Bolševikų žiauriai kankintam, šaudytam prie Cervenės

A.†A.

Inž. ALFONSUI ŽEBRAUSKUI

mirus, jo broliui JONUI ŽEBRAUSKUI, jo žmonai JUZEI ir giminėms reiškiamas nuoširdžiausias užuojautas ir kartu liūdimas.

E. ir L. Andriai	J. ir J. Kučinskai
J. Antanaitienė	L. ir P. Lapinskai
Dr. J. ir dr. V. Dubinskai	E. ir P. Leonai
O. ir P. Griškėliai	M. ir K. Linkai
J. Gruzdas	M. Rudaitienė
V. ir Ip. Jokšai	Ag. Šatienė
D. ir J. Kaunaitės	O. ir P. Šilai
E. Kersevičienė	Dr. A. ir dr. V. Taurai
K. ir K. Kodačiai	M. Vitkus

Miami Beach, Fla.

A.†A.

Inž. ALFONSUI ŽEBRAUSKUI

mirus, gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame broį JONŲ su žmona JUZE ir kitus giminės.

Adolfas ir Sophia Kamarauskai

Brangiai MOTINAI mirus, dukrą VANDŲ ir žentą JONŲ STANKUS bei jų šeimą nuoširdžiai užjaučiame.

Viktorija ir Algirdas Karaičiai

A.†A.

BARBORAI PANAVIENEI

užbaigus ilgą žemišką kelionę, liūdinčiai dukrai VANDAI STANKIENEI su vyru JONU ir jų vaikams nuoširdžias užuojautas reiškia

Julija ir Jonas Kay
Elena ir Paulius Leonai
Ona ir Jonas Vaičekonai

Miami Beach, Florida

A.†A.

BARBORAI PANAVIENEI

mirus, jos dukrai VANDAI STANKIENEI ir artimiesiems nuoširdi užuojauta.

Aldona Sarkienė

A.†A.

Janina Mačiulienė

Gimė 1905 m. gruodžio 17 dieną, Kaune. Mirė 1987 m. sausio 5 dieną. Palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Liūdinčias vyras dr. Pranas Mačiulis ir vaikai su šeimomis.

PADĖKA

A.†A.

PETRAS URBNONAS

Mano mylimas vyras, tėvelis mirė 1987 m. sausio 2 d. ir buvo palaidotas sausio 5 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Dėkojame kleb. J. A. Kuzinskui ir Msgr. D. A. Mozeriui už atsilankymą į koplyčią, sukalbėtą maldas ir pareikštą užuojautą. Dėkojame kun. F. Kireliui už maldas koplyčioje, atlaikytas šv. Mišias bažnyčioje ir palydėjimą į kapines. Taip pat dėkojame solistai už gražų giedojimą šv. Mišių metu.

Nuoširdus aciu visoms organizacijoms suteikus auką, pareikštą užuojautas. Nuoširdus aciu karsto nešėjams.

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, kaimynams ir pažįstamiems, kurie dalyvavo laidotuvėse, užprašė šv. Mišias, atsiuntė gėlių, pareiškė užuojautą, mus labai atjautė — ramino, o Petrelį palydėjo į amžiną gyvenimą.

Reiškiamas padėką laidotuvių direktoriui p. Gaidui už rūpestingą bei širdingą patarnavimą.

Liūdinčias žmona ir sūnus su žmona.

Mamyte brangi, nuo audrų ir vėjų viena tu mokėjai surinkti mus po savo sparnu.

Mamyte, močiute!

A.†A.

LIUCIJAI KAIRIENEI

mirus, dukreles IRUTĖ ir BRANGUTĖ su šeima giliai užjaučiame.

Petras, Vytautas ir Rima Balzarai

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAW.CZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS—BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Kun. dr. Valdemaras Cukuras. Nekalto Prasišėjimo Švč. Marijos vienuolijos Putname kapelionas, buvo atvykęs į Ateitininkų federacijos, kurios jis yra dvasios vadovas, posėdį, vykusį sausio 17 d. Ateitininkų namuose. Buvo apsisostojęs marjonų vienuolyne. Sekmadienį, sausio 18 d., aplankė savo draugus, ateitininkų federacijos valdybos narius ir artimuosius. Sausio 19 d. lėktuvu jis išskrido į Putnamą, o antradienį turį Kunigų Vienybės centro valdybos posėdį.

x Lituaništos vasaros seminaras šiais metais bus liepos 18-31 d. Mt. Assisi Academy patalpose Lemont, Ill. Šiais metais seminaro vieta perkelta iš Kento universiteto patalpų į Lemonto netoli Chicagos mokyklą. Kviečiame visus lietuvių jaunuolius, norinčius pagerinti lietuvių kalbos žinojimą, jau dabar registruotis į šį seminarą. Visais seminaro reikalais prašome kreiptis sekančiu adresu: Lituaništos vasaros seminaras, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60632.

x Tautinių šokių ansamblio „Grandis“ rengia vakaronę „Lietuvių tautinis menas ir šokis“ balandžio 3 d. penktadienį. Jaunimo centro kavinėje „Grandis“ į pagalbą ateina lietuviško tautinio meno žinovė Aldona Veselienė. „Grandis“ ansamblio šiuo metu sudaro 100 šokėjų. Ansamblio vadovė yra nepalstanti Irena Smieliauskienė.

x Šie metai yra gyvosios krikščionybės metai. Taip pat yra metai, per kuriuos baigiamas minėti Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis ok. Lietuvoje ir išeivijoje. Chicagoje metus pradėdamas kovo 14-15 dienomis vykstančiu krikščioniško atsinaujinimo savaitgaliu, kurį rengia Liet. Kat. federacijos Chicagos skyrius.

Šį penktadienį, sausio 23 d., 7:30 val. vak. Lietuvių Tautiniuose namuose bus Filisterių skautų sąjungos rengiama vakarienė. Visi kviečiami pabendrauti su kitais asmenimis. Informacija teikia Vida Milaviciūnė.

Dr. Vidas Nemickas skaitys paskaitą apie širdies ligas sausio 21 d., trečiadienį, 2 val. n.p. Vyresniųjų lietuvių centre – Seklyčioje, 2715 So. 71 St. Visi kviečiami paskaitos pasiklausyti.

x Antras Kaimas atliks programą „Lituanicus“ tuntu pokylėje seštadienį, sausio 31 d. Jaun. centro did. salėje. Pradžią punktualiai 7 val. vak. Gardi vakarienė, gera muzika šokiams ir kt. lauks atsilankančių. Rezervacijoms skambinti 471-0811. (pr.)

x Raimundas Filipavičius (Filip) iš Kanados atliks dar mūsų tarpe negirdėto pobūdžio literatūrinę ir muzikinę programą šį penktadienį sausio 23 d., 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Santara-Sviesa kviečia susipažinti su šiuo jaunu ir nauju talentu. (pr.)

x Palanga, Klaipėda (su nakvyne), Panevėžys, Kaunas, tai tik keletas iš Lietuvos miestų kuriuos lankys G. T. International, Inc., ekskursantai. Registruotis prašom skambinti: (312) 471-1700. (sk.)

x Knights of Lithuania, Mid-America District, (Lietuvos Vyčiai) jos naujasis izd. (Treasurer) Albert Zaranka atsiuntė „Draugui“ 50 dol. auką per Irenę K. Sankus už gerą bendradarbiavimą per praėjusius 1986 metus. Nuosirdus aciū.

x I.K. Sankus yra Banquet Co-Chairman Memories of Lithuania, kuris bus vasario 8 d. Martinique Grand Ball Room North. Banketo metu bus pagerbti Amerikos lietuviai, kurie padėjo iškviesti Lietuvai Europos krepšinio meisterio titula, o taip pat bus pagerbtas ir jų vadovas Konstantas J. Savickas. Del informacijų skambinti Irene Sankus 424-4486.

x Balfo Cicero skyriaus metinis susirinkimas bus ateinančių sekmadienį, sausio 25 d. tuoj po sumos Švento Antano parapijos salėje Cicero. Prieš susirinkimą 10:30 val. r. bažnyčioje bus aukojamas šv. Mišios už skyriaus mirusius narius ir aukotojus. Kviečiami balfininkai, o taip pat ir visi kiti gausiai dalyvauti pamaldose ir susirinkime. Balfininkės ruošiasi visus svetingai priimti.

x Nekalto Prasišėjimo parapijoje Brighton Parke Sutvirtinimo sakramentas bus teikiamas kovo 15 d., sekmadienį. Registruotis reikia jau dabar parapijos raštineje.

x Pasitarimas organizacijų atstovų dėl Užgavėnių karnavalo yra trečiadienį, sausio 21 d., 7 val. Jaunimo centro posėdžio kambaryje. Kviečiami visų organizacijų, kurios nori dalyvauti karnavale, pirmininkai arba atstovai pasitarime dalyvauti.

x Julijos Lungienės vadovaujama Lietuvių naktinės adoracijos būrelis metinė sveig Alvydo pažmonyje Lietuvių sodyboje bus šį sekmadienį nuo 2 v. p.p. Mišios, kilnios mintys, maldos už gyvus ir mirusius būrelio narius ir palaiminimas kun. Juozo Juozevičiaus. Giedos ir vėliau dainuos muz. Kazio Skaisgirdo vadovaujamos trys dainuojančios žemaitės: Aldona Underienė, Bronė Stravinskienė ir Dana Varaneckienė. Religinę poeziją deklamuos Elena Blandytė. Iprastinė Alvydo programa pensininko sveikatos reikalai, kraujospūdių matavimas, video filmas ir Alvydo gėrybėmis pasivašininimas. Visi minėtam būreliui priklausantieji ir svečiai laukiami.

x L. ir O. Kizlauskai, Cicero, Ill., atsiuntė 25 dol. dienraščiui „Draugui“ 25 dol. dienraščiui ir 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. L. ir O. Kizlauskus skelbiamie garbės prenumeratoriais, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

x Stasys Budas, Cedar Lake, Ind., atsiuntė 25 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių ir pratęse „Draugui“ dviejams metams. St. Budą skelbiamie garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Lietuvių Tauragės klubas 1987 m. sausio 25 d., 2 val. šaukia visuotiną metinį narių susirinkimą Šaulių namuose. Klubo valdyba (pr.)

x Spaudos Balias, 1987 sausio 24 Niko's pokylių salėje, 7600 So. Harlem. Programoje: Raimonda Apeikytė ir Los Angeles vyrų kvartetas. Orkestras „Zara“. Pradžią 6 v.v. Kviečiami visi. Registruotis tel. 434-7270 pas E. Valiukienę, arba 448-7420 jst. 448-4520 namuose pas Vidą Jonušienę. Rengėjai: A.L. Tautinė S-ga. (sk.)

x Linas Rimkus, Ellicott City, Md., „Amerikos Balso“ tarnautojas, buvęs „Draugo“ redaktorius, atsiuntė 22 dol. auką ir kartu pratęse prenumeratoratą 1987 metams. L. Rimkui, mūsų garbės prenumeratoriui, labai dėkojame.

x Stasys Baras, Palos Park, Ill., visuomenininkas, su prenumeratoro pratęsimu mokesčiu atsiuntė visą šimtą dienraščiui paramai. St. Barui, mūsų garbės prenumeratoriui, tariame nuosirdus aciū.

x Elena ir Jonas Skladičiai, Philadelphia, Pa., su prenumeratoro pratęsimu atsiuntė 15 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių ir 32 dol. „Draugo“ palaikymui. Taip pat palinkėjo visiems geros sėkmės spaudos darbe. E. ir J. Skladičius rašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už aukas labai dėkojame.

x Simas Brizgys, Chicago, Ill., atsiuntė 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių, 12 dol. dienraščiui paramai ir kartu pratęse prenumeratoratą. Nuosirdus aciū.

x P. Menkelūnas, Chicago, Ill., mūsų rėmėjas, lankėsi „Drauge“, pratęse prenumeratoratą, pridėjo 20 dol. auką, pasirinko įvairių leidinių. P. Menkelūnui įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už palaikymą savo spaudos labai dėkojame.

x Lucia Kairienė, Chicago, Ill., su prenumeratoro mokesčiu atsiuntė 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių, 20 dol. dienraščiui stiprinimui. L. Kairienę skelbiamie garbės prenumeratorė, o už mielą paramą labai dėkojame.

x Antanas Kalvaitis, Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsdamas prenumeratoratą pridėjo 20 dol. dienraščiui paramai ir 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. A. Kalvaitiui tariame nuosirdus aciū.

x Alfonsas Krakauskas, Chicago, Ill., parėmė „Draugui“ 22 dol. auką ir 5 dol. pridėjo už kalėdines korteles ir kalendorių. Alf. Krakauską skelbiamie garbės prenumeratorium, o už stiprinimą lietuviško žodžio labai dėkojame.

x Juozas Raila, Chicago, Ill., supradamas lietuviško žodžio sunkumus, atsiuntė 27 dol. paramai ir kartu pratęse prenumeratoratą. J. Railą įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą ir tariam didelį aciū.

x Jonas Dekeris, Cicero, Ill., lietuviško žodžio rėmėjas, pratęsdamas prenumeratoratą, pridėjo 22 dol. auką. J. Dekeriu, mūsų garbės prenumeratoriui, tariame nuosirdus aciū.

x Vincas Klova, Bell Gardens, Cal., atsiuntė 20 dol. „Draugo“ stiprinimui ir pratęse prenumeratoratą 1987 metams. V. Klova skelbiamie garbės prenumeratorium, o už rėmimą lietuviško žodžio labai dėkojame.

x Violeta Woodward, Winnetka, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 30 dol. auką. Nuosirdus ir didelis aciū.

x Po 10 dol. atsiuntė už kalėdines korteles, kalendorių Vytautas Beleckas, Karolis Milkovaitis, Balyš Raugas, Petras Putrius, A. Milunas, Albert G. Vinick, V. Kačerius, Jonas Purtilis, M.V. Tamulaitis, Stasys Pociulis, Vaclovas Mokunas, Marija Racka, A. Eitutis, Antanas Bilitavičius, M. Vilutis, Marija Edelis, Domas Šlapkūnas, A. Ignaitis, Antanas Pestenis, Salomėja Stakėnas. Visiems tariame nuosirdus aciū.

„Per giliai girelę“ — mergaičių šokis „Grandis“ tradicinio vakaro programoje. Nuotr. Lino Meilauš

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

KŪČIOS KRIAUCĖLIŪNO VARDŲ VAIKŲ NAMELIUOSE

Visi tėvai gavome pakvietimą susirinkti Vaikų nameliuose gruodžio 18 d., kad galėtume kartu su vaikais atšvesti mokyklėlėje Kūčias. Atvykę radome L. Germanienę su vaikais prie papuostos eglutės aiškinančia šv. Kalėdų prasmę. Buvo praktėlė ir net pavyzdžiai dovanų, aukso, smilkalų ir myros, kurias trys karaliai nešė Kūdikėliui.

Rimties dvasiai viešpataujant, vaikučiai rikiavosi prie vaišių stalo. Buvę įvairių vaikams pritaikytų užkandžių ir, aišku, aguonienio su šližkais. Sukalbėję malda, visi lauzė plotkele ir linkėjo vienas kitam ramybės ir džiaugsmo. Vaikai, pagauti iškilmingos nuotaikos, valgė visišką tyloje.

Pavalgę ir apsitvarke, mokinukai susibūrė rateliu ir pasirodė su trumpa programėle. Mušdami ritminę lazdelę, vaikai padainavo apie tris paukštelius. O po to su judesiais padeklamavo du eilėraščius. Prieš išsikirstant L. Germanienė apdovanojo kiekvieną mokinį knygelėmis. Taip pat kiekvienas gavo įdėmintą savo nuotrauką, L. Germanienės padarytą pamokų metu.

Esame be galo dėkingi L. Germanienei už nepalstamą pasišventimą mūsų vaikų tautiniame ir krikščioniškame auklėjime. Retėja gretos ir mokinių ir auklėtojų ir nebėra to entuziazmo, kuris savaime kyla iš gausių ir sėkmingų pasiekimų. Ir vis dėlto Germanienė tęsia savo darbą su džiaugsmingu pasiryžimu. Aciū!

Ta pačia proga norime išreikšti gilia padėką dr. L. Kriaucėliūnui tiek metų rėmusiam lietuvišką Montessori auklėjimą.

DR. JUOZO MANELIO MIRTIES METINĖS

Sausio 18 d. suėjo metai nuo netikėto, skaudaus įvykio, dr. Juozo Manelio mirties. Tas žymus kariuomenės gydytojas, chirurginio skyriaus direktorius, įsigijęs pulkininko laipsnį, mirė turėdamas tik 50 metų. Paliko liūdinčią motiną Faustą Mackevičienę, šeimą ir daugelį draugų.

Mirties metinėse praėjusį sekmadienį, a.a. Juozo motina ir patėvis prof. Mečys Mackevičius surengė pamaldas. Ateitininkų namuose, Lemonte, į pamaldas susirinko per šimtą Manelių Mackevičių draugų. Pamaldas laikė ir jautrų, gerai išmastytą namokslą pasakė

kun. dr. Kęstutis Trimakas. Maldas skaitė R. Marcheritienė, Mišioms patarnavo J. Alenskas, vargonėliais ir pianinu grojo ir skambino A. Prapuolenytė, smuikais grojo V. ir P. Matukai. Po pamaldų visi dalyviai buvo pakviesti pietų į kiek toliau esantį Lieponių Country Club.

EUG. KRIAUCĖLIŪNO PREMIJA

Sausio 17 d. Kriaucėliūnų namuose Lemonte posėdžiavo Eugenijaus Kriaucėliūno vardo Jaunimo premijai skirti komisija, kurią sudarė šeimos atstovai Irena Kriaucėliūnienė ir Linas Kučas, Pasaulio Liet. Bendruomenės atstovė Birutė Jasaitienė, Pas. Liet. Jaunimo s-gos atstovė Alė Lelienė ir JAV Liet. Jaunimo s-gos atstovė Violeta Dirvonytė. Posėdžiui pirmininkavo Irena Kriaucėliūnienė, sekretoriavo – Birutė Jasaitienė. Apsvarsčius visas rekomendacijas 10 metų Eugenijaus Kriaucėliūno mirties sukaktį atžymėti 1987 metai – 1500 dol. buvo vienbalsiai paskirta **Tadui Dabšuii**, gyvenančiam Los Angeles, Californijoje. Premija paskirta už jo šakotą veiklą lietuvių organizacijose ir už garsinimą Lietuvos politinių reikalų amerikiečių ir svetimtaučių studentų tarpe.

Kriaucėliūnų vardo Vaikų nameliu auklėtiniai Ada Valaitytė ir Vokas Gebauskas prie mokinii darbeliais papuostos eglutės.

IŠ ARTI IR TOLU

J. A. VALSTYBĖSE

– Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje Los Angeles, Calif., birželio 28 d. bus iškilmingos šv. Mišios ir specialus pamokslas, Romoje švenčiant Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejų ir arkivyskupa Jurgi Matulaitį skelbiant palaimintuoj.

– Los Angeles Sv. Kazimiero parapijos salėje birželio 13 d. bus supažindinimas su šiu metų abiturientais ir tai dienai rengiamas specialus balius. Reikia iš anksto registruotis pas Rimą Pstraitį.

– Lietuvos Fronto bičiuliai sausio 31 d., seštadienį, Sv. Kazimiero parapijos salėje Los Angeles, Calif., rengia politinių studijų savaitgalį.

– Garbingi svečiai iš Lietuvos Baltuosiuose rūmose, gruodžio 10 d. korespondentus informavo Baltųjų rūmų spaudos sekretorius Larry Speaks. Į žurnalistų klausimą, kas dalyvaus Žmogaus teisių dienos proklamacijos pasirašyme, jis nurodė kelias amerikiečių pavardes, Orlovą, Ščaranskį ir jo žodžiais „ten bus tam tikras skaičius garbingų svečių iš įvairių kraštų – Sovietų Sąjungos, Lietuvos, Kubos, Irano, Nikaragvos, Čilės, Afganistano, Vietnamo ir Kambodžijos ir 150 kitų žmonių, kurie aktyviai veikia žmogaus teisių sąjūdžiuose“. Iš Lietuvos šiose iškilmėse dalyvavo Helsinkio grupės nariai dr. Tomas Venclova ir Eitanas Finkelšteinas.

– Leonardo Valiuko, Los Angeles, Calif., laiška gruodžio 16 d. atspausdino „L.A. Herald-Examiner“ dienraštis, užvardijęs „The awful truth“. Reaguodamas į sindikatinio kolumnisto William F. Buckley straipsnį „Giving aid and comfort to Soviet executioners“, Valiukas rašo: „Aš esu nustebintas ir sukrėstas, kad mūsų Teisingumo departamentas vis dar pasitiki sovietais ir artimai bendradarbiauja su KGB“, nes, pagal Solženicyną, sovietų KGB turįs posakį: „Duokite mums bet kokį žmogų, — mes jam bylą sudarysime“. Cituodamas Solženicyną, Valiukas sako, kad Stalinas sunaikinęs daugiau 70 milijonų žmonių, nekaltai apie karo aukas.

„Aciū Dieviui, kad mes dar turime inteligentiškų ir drasių žurnalistų ir valdžios pareigūnų, kaip Buckley, Patrick Buchanan ir kitus, kurie šviečia Amerikos visuomenę“.

Posėdžio metu apsvarstyta Vasario 16-tos minėjimo darbų programa. Valdybos pirmininkas V. Šoliūnas pranešė, kad šiais metais patvirtinta anglų kalba kalbėtojas bus Richard Schifter, valstybės departamento žmo-

gaus teisių sekretoriaus pavaduotojas. Reikia manyti, kad jo kalba bus aktuali ir reikšminga šių dienų mūsų politiniame gyvenime ir visuomeninėje veikloje. Lietuvių kalba išsamią ir aktualią kalbą pasakys prof. dr. Feliksas Palubinskas. Pažymėtina, kad prof. dr. F. Palubinskas yra aktualių įvairių mokslinių darbų lietuvių, anglų ir vokiečių kalbomis autorius. Jo specialybė komercinių verslų administracija. Jis gerai pažįsta sovietų propagandą ir jų vedamą reklamą pasaulio žmonėms klaidingas pažiūras susidaryti.

Vasario 16 minėjimas bus vasario 14 d. 2 val. p.p. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Platesnė minėjimo programa bus paskelbta spaudoje vėliau. Ig. Ad.

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.

Seitad 9 v. r. iki 1 val. d.